

СТРАТЕГІЯ розвитку Кремінської об'єднаної територіальної громади до 2027 року

**Стратегія розвитку
Кремінської об'єднаної територіальної громади
до 2027 року**

2020 рік

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ	4
ВСТУП.....	5
1. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОПИС ПРОЦЕСУ РОЗРОБКИ.....	7
2. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ КРЕМІНСЬКОЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	9
2.1. ІСТОРИЧНА ДОВІДКА.....	9
2.2. АДМІНІСТРАТИВНИЙ УСТРІЙ, ВІДКРИТІСТЬ ВЛАДИ.....	9
2.3. ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ.....	11
2.4. ЗАГАЛЬНІ СОЦІАЛЬНО – ДЕМОГРАФІЧНІ ДАНІ, ГЕНДЕРНИЙ ПРОФІЛЬ.....	14
2.5. ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ, ЗАРОБІТНА ПЛАТА.....	16
2.6. СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА ІНФРАСТРУКТУРА.....	16
2.6.1. Освітня інфраструктура.....	16
2.6.2. Медична інфраструктура.....	19
2.6.3. Соціальна інфраструктура.....	20
2.6.4. Робота з сім'ями.....	21
2.6.5. Культура.....	22
2.7. ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА.....	23
2.8. ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО.....	24
2.9. ЕКОНОМІКА.....	27
2.9.1. ХАРАКТЕРИСТИКА КЛЮЧОВИХ ГАЛУЗЕЙ.....	27
2.9.2. АГРОПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС.....	28
2.9.3. МАЛЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО.	28
2.9.4. ТУРИЗМ.....	29
2.10. ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ, МТД.....	30
2.11. БЮДЖЕТ.....	33
3 PEST- аналіз.....	36
4 SWOT - Аналіз.....	36
5. ГОЛОВНІ ЧИННИКИ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ.....	42
5.1. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ.....	42
5.2. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ КРЕМІНСЬКОЇ ОТГ.....	43
6. ГОЛОВНІ ПРОБЛЕМИ, ДЕРЕВА ПРОБЛЕМ.....	51
7. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ.....	57
7.1. СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ	57
7.2. ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ.....	58
7.3. ЗАВДАННЯ ТА ЗАХОДИ.....	63
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. ТЕРІТОРІЯ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ, АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ ТА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ	63
ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 1.1. Розвиток малого та середнього бізнесу, жіночого та молодіжного підприємництва	

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 1.2. Розвиток АПК та сільгоспкооперації	64
ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 1.3. Маркетинг території та залучення інвестицій ...	64
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. ПРИВІТНА ГРОМАДА КОМФОРТНОГО ВІДПОЧИНКУ, АКТИВНОГО ТУРИЗMU ТА ДОЗВІЛЛЯ	65
ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 2.1. Сприяння розвитку туристичної галузі.....	65
ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 2.2. Приведення рекреаційних територій до відповідних стандартів якості з урахуванням принципів інклюзивності.....	67
ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 2.3. Креативний культурний простір.....	67
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. ЕНЕРГОЕФЕКТИВНА ГРОМАДА З ЯКІСНОЮ СИСТЕМОЮ ЖИТТЕДІЯЛЬНОСТІ.....	68
ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 3.1. Розвиток та забезпечення функціонування системи житлово-комунальних послуг	68
ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 3.2. Чисте довкілля, якісний благоустрій	69
ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 3.3. Розбудова транспортної інфраструктури та поліпшення транспортної доступності	70
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 4. ГРОМАДА ДЕ ЦІNUЮТЬ КОЖНУ ЛЮДИНУ ТА СТВОРЮЮТЬ УМОВИ ДЛЯ ЇЇ РОЗВИТКУ	70
ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 4.1. Різнопрофільне культурне середовище.....	70
ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 4.2. Якісні соціальні послуги	70
ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 4.3. Якісна освіта	71
ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 4.4. Доступна медицина та здорована громада	72
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 5. МІСТО СУЧASНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ВІДКРИТОЇ ВЛАДИ...	72
ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 5.1. Відкрите та ефективне врядування.....	72
ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 5.2. Активна громада.....	73
ОПЕРАЦІЙНА ЦІЛЬ 5.3. Розбудова інфраструктури що сприяє підвищенню громадської безпеки	73
8. ВІДПОВІДНІСТЬ ОПЕРАЦІЙНИХ ЦЛЕЙ ЦЛЯМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДО 2030 РОКУ.....	75
9. ПЛАН РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ТА СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ.....	78

Додатки:

№1 План реалізації на 2021 - 2023 роки Стратегії розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року.

№2 Технічні завдання на проекти місцевого розвитку.

№3 Таблиця моніторингу виконання Стратегії.

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

АПК - Агропромисловий комплекс;	ПСП - Приватне сільськогосподарське підприємство;
ВВП - Валовий внутрішній продукт;	ПрАТ - Приватне акціонерне товариство;
ВП - Виробниче підприємство;	ПРООН - Програма розвитку ООН в Україні;
ВПО - Внутрішньо переміщені особи;	ПТНЗ - Професійно-технічні навчальні заклади;
га - Гектар;	РДА - Районна державна адміністрація;
ГО - Громадська організація;	РТМО - Районне територіальне медичне об'єднання;
ДНЗ - Дошкільний навчальний заклад;	СБРР - Світовий банк;
ДП - Державне підприємство;	реконструкції та розвитку;
ДЮСШ - Дитячо-юнацька спортивна школа;	СЛА - сільська лікарська амбулаторія;
ЄБРР - Європейський банк реконструкції та Розвитку;	СОК - Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив;
ЄІБ – Європейський інвестиційний банк;	СОТ - Світова організація торгівлі;
ЄС – Європейський Союз;	СФГ - Селянське (фермерське) господарство;
ЖКГ – Житлово-комунальне господарство;	СПД - Суб'єкт підприємницької діяльності;
ЗМІ - Засоби масової інформації;	ТЗПМР - Технічне завдання на проект місцевого розвитку;
ЗНО – Зовнішнє незалежне оцінювання;	ТОВ - Товариство з обмеженою Відповідальністю;
ЗУ – Закон України;	ТПВ - Тверді побутові відходи;
КМУ - Кабінет Міністрів України;	ЦНАП - Центр надання адміністративних послуг;
КП - Комунальне підприємство;	ЦПМСД - Центр первинної медико-санітарної допомоги;
КУ - Комунальна установа;	ЦСР – Цілі сталого розвитку;
КЗ - Комунальний заклад;	ФАП - Фельдшерсько-акушерський пункт;
млн - Мільйон;	ФГ - Фермерське господарства;
млрд – Мільярд;	ФОП - Фізична особа – підприємець;
МСБ - Малий та середній бізнес;	
МТД - Міжнародна технічна допомога;	
Мінрегіон – міністерство розвитку громад та територій України;	
ОВЦА – Обласна військово-цивільна адміністрація;	
ОДА – Обласна державна адміністрація;	
ОМС – Органи місцевого самоврядування;	
ООН – Організація об'єднаних націй;	
ОТГ – Об'єднана територіальна громада;	
ПАТ - Публічне акціонерне товариство;	
ПП - Приватне підприємство;	

ВСТУП

В основу Стратегії розвитку Кремінської ОТГ покладено концепцію сталого розвитку, яка передбачає гармонійний розвиток економічної, соціальної та екологічної складових громади.

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ Луганської області до 2027 року розроблялась виходячи з реальної ситуації яка склалась в громаді та покладаючись на тенденції що спостерігались в державній політиці України у сфері місцевого самоврядування та децентралізації.

Так відповідно до завдань процесів децентралізації влади, що розпочалися в Україні у 2014 р., спроможні об'єднані територіальні громади (ОТГ) повинні стати базовим елементом ефективної системи влади в Україні, а формування їх базується на принципах забезпечення максимальної самодостатності. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2020 р. № 486-р «Про затвердження перспективного плану формування територій громад Луганської області» затверджено перелік спроможних територіальних громад Луганської області, згідно з яким до міської Кремінської територіальної громади входитимуть Новокраснянська та Червонопопівська сільські громади.

Для визначення проблем та шляхів їх вирішення перспективної ОТГ були задіяні представники Кремінської міської ради та виконкому, Кремінської райдержадміністрації, Сільські голови сіл що увійдуть до ОТГ за перспективним планом, бізнесу, громадських об'єднань.

Особливостями цієї Стратегії є те що вона розроблялась під час процесу доєднання сільських рад до міської ради та безпосередньо під час виборчого процесу. На момент завершення розробки документа об'єднання сталося, проте громада не вийшла на прямі бюджетні відносини.

Розробка цієї Стратегії здійснювалась за підтримки Програми ООН із відновлення та розбудови миру. Зазначену Програму реалізують чотири агентства ООН: Програма розвитку ООН (ПРООН), Структура ООН з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок (ООН Жінки), Фонд ООН у галузі народонаселення (UNFPA) і Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО). Програму підтримують тринадцять міжнародних партнерів: Європейський Союз (ЄС), Європейський інвестиційний банк (ЄІБ), Посольство США в Україні, а також уряди Великої Британії, Данії, Канади, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Польщі, Швейцарії, Швеції та Японії.

Програма ООН із відновлення та розбудови миру підтримує реалізацію реформи місцевого самоврядування та реформу децентралізації влади на сході України шляхом навчання місцевих органів влади основам фіскальної децентралізації, застосування процесів прозорого, учасницького та гендерноорієнтованого стратегічного планування й бюджетування, а також завдяки покращенню надання адміністративних послуг й впровадження антикорупційних практик.

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

Саме тому Програмою було організовано та здійснено низку навчальних заходів для представників органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань та активних представників громад, які об'єднуються в Кремінську ОТГ. Супровождення процесу розробки Стратегії здійснював національний експерт із стратегічного планування Програми ООН із відновлення та розбудови миру - Борис Червонний.

Створена разом місцевою владою з громадою із залученням експертів Стратегія та план її реалізації незалежно від особистісних якостей керівників, або політичної ситуації спрямована на покращення стандартів життя, розвиток людського капіталу, зміцнення економіки та місцевої демократії.

1. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОПИС ПРОЦЕСУ РОЗРОБКИ

В процесі розробки стратегії використаний метод партнерства, який опирається на залучення широкого кола місцевих мешканців до процесу розробки стратегії. До складу робочої групи з розробки стратегії (Розпорядження Міського голови Кремінської міської ради від 03 березня 2020 року № 03-01/47) увійшли представники міської ради та виконкому міської ради, Кремінської райдержадміністрації, делеговані представники сільських рад, керівники комунальних установ та закладів, громадських організацій різних секторів громади. Робоча група забезпечила розробку цього документу з консультаційною підтримкою з боку експертів.

Стратегія відображає інтереси більшості громадян, та має бути сприйнята громадою. Створена разом місцевою владою з громадою із залученням експертів Стратегія та план її реалізації незалежно від особистісних якостей керівників, або політичної ситуації спрямована на покращення стандартів життя, зміцнення місцевої демократії, виховання суспільно-активних громадян.

Розробка стратегії здійснювалась на опираючись на «теорію змін». Це дало можливість побудувати причинно-наслідкові зв'язки між виникненням проблем, їх наслідками, можливими шляхами вирішення, ресурсним забезпеченням і отриманим результатом та моніторингом.

Правове врегулювання.

При розробки Стратегії розвитку Кремінської ОТГ враховані наступні Закони України та підзаконні Акти:

- Закон України «Про засади державної регіональної політики»,
- Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів»,
- Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»,
- Постанова КМУ від 11 листопада 2015 р. № 932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів»;
- Постанова КМУ від 05 серпня 2020 р. № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021—2027 роки»;
- Наказ Мінрегіону від 31.03.2016 № 79 «Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації».
- Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства від 30 березня 2016 року N 75 Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади.

Процес розробки Стратегії та сама Стратегія базується на наступних принципах:

ОБ'ЄКТИВНІСТЬ (розроблення документів на основі даних місцевих органів влади, результатів опитувань громадської думки, з урахуванням реальних цілей та індикаторів (показників), яких можливо оцінити);

КОНСЕНСУС щодо довготермінової мети (бачення) розвитку території;

ЗВ'ЯЗОК МІЖ НАЦІОНАЛЬНИМ ТА МІСЦЕВИМ РІВНЯМИ;

ОБГРУНТОВАНІСТЬ ТА ДОЦІЛЬНІСТЬ (розроблення документів на основі чітко визначених цілей розвитку та економічно обґрунтованих заходів);

КООРДИНАЦІЯ (взаємозв'язок та узгодженість стратегій, планів і програм розвитку на державному, регіональному та місцевому рівнях);

ВІДКРИТІСТЬ ТА ПРОЗОРІСТЬ (забезпечення доступу громадськості);

НЕДИСКРИМІНАЦІЯ ТА РІВНИЙ ДОСТУП (створення рівних можливості для висловлення позицій всіх сторін під час розроблення та реалізації відповідних документів);

ЕФЕКТИВНІСТЬ (визначення та забезпечення функціонування механізму досягнення цілей, виконання завдань, заходів у встановлені терміни);

СПРЯМОВАНІСТЬ НА ЧІТКІ БЮДЖЕТНІ ПРИОРИТЕТИ;

ІСТОРИЧНА СПАДКОЄМНІСТЬ (врахування та збереження позитивних надбань попереднього розвитку громади);

СТАЛИЙ РОЗВИТОК (забезпечення розвитку громади для задоволення потреб нинішнього покоління з урахуванням інтересів майбутніх поколінь відповідно до ЦСР-2030);

ОБОВ'ЯЗКОВІСТЬ МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНЮВАННЯ;

При розробці Стратегії зроблено PESTEL-аналіз, який суттєво допоміг робочій групі при виконанні SWOT-аналізу, а саме при формуванні «можливостей» та «загроз».

В основу Плану реалізації стратегії покладені проектні ідеї та заходи. Проектні ідеї в якості пропозицій, що надійшли від представників установ, закладів та організацій громади, опрацьовані в фокус групах, відібрани під час засідань робочої групи та доопрацьовані членами Робочої групи.

До початку пандемії вірусу Covid2019 всі засідання Робочої групи проводилися у відкритому режимі, з обов'язковим оповіщенням щодо засідань на сторінці Facebook. З весни, коли карантинні заходи стали жорсткіше засідання проводились або в форматі on-line, або зі скороченим складом робочої групи, куди запрошувались фахівці за відповідними сферами, проте на якість Стратегії це не вплинуло.

2. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ КРЕМІНСЬКОЇ ПЕРСПЕКТИВНОЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

2.1. ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Місто Кремінна (в минулому — Новоглухів) — місто на Слобожанщині засноване у 1733 році. Розташоване на річці Красна та Сіверський Донець. Перші поселення тут з'явилися близько 1680 року, на берегах річки Красної кріпаки-втікачі з Правобережної України заснували слободу Кремінну. У цій слободі в 1688 році розмістилася одна із сотень Ізюмського слобідського полку. В 1740-х роках на території містечка виявили свинцеві залізні руди. Але з'ясувалося, що вони низької якості та в недостатній кількості для організації промислового видобутку.

У першій чверті XIX століття селище отримало статус військового і до початку ХХ століття називалося Новоглуховим на честь Глухівського полку, що тут розташувався.

На початку 1890-х років в Кремінні починається видобуток кам'яного вугілля. Це робили як окремі селяни так і цілі селянські артілі в місцях де вугільні шари виходили на поверхню. В 1893 році закладена перша шахта.

З червня 1938 через розділення Донецької губернії на Сталінську і Ворошиловградську області Кремінна входить до складу Ворошиловградської області. 28 жовтня 1938 року Кремінна отримала статус міста. У 1940 році місто стає районним центром.

З дня заснування й особливо в останні 40 років місто Кремінна розвинулось як місто з багатогалузевою промисловістю. Незважаючи на це місто має славу «Легенъ Донбасу», оскільки відзначається гарними рекреаційними можливостями (ліси, озера, річки, дитячі табори відпочинку).

2.2. АДМІНІСТРАТИВНИЙ УСТРІЙ, ВІДКРИТІСТЬ ВЛАДИ

Відповідно до перспективного плану формування територій громад Луганської області (Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2020 р. № 486-р (далі перспективний план) до складу Кремінської об'єднаної територіальної громади увійдуть Новокраснянська та Червонопопівська сільські ради. В свою чергу, відповідно до Розпорядження КМУ від 12.06.2020 р. № 717-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Луганської області» Кремінська територіальна громада входитиме до Сєверодонецького району.

Площа об'єднаної територіальної громади становитиме 533,4 км² (32,8% від території Кремінського району).

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

Підпорядкованість сіл та чисельність населення по міській та сільським радам наведена у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1. Підпорядкованість сіл Кремінської ОТГ

Кремінська міська рада:
Населення: 21 520 осіб
У підпорядкуванні: місто Кремінна, село Житлівка, село Стара Краснянка, село Діброва, село Кузьміне.
Новокраснянська сільська рада:
Населення: 1005 осіб;
У підпорядкуванні: село Новокраснянка, село Суровцівка, село Пшеничне
Червонопопівська сільська рада:
Населення: 948 осіб;
У підпорядкуванні: село Червонопопівка, село Голикове, село Піщане.

Кількість населення в селах та існуюча підпорядкованість сіл сільським радам при створенні ОТГ будуть грати основну роль при визначенні Старостинських округів, яких може бути більше ніж сьогодні сільських рад. Їх збільшення сприятиме оперативності вирішення окремих питань розвитку населених пунктів та прискорить прийняття рішень в екстрених ситуаціях які можуть статися.

Склад керівних органів місцевих рад відповідає принципам гендерної рівності, які базуються на потребах громади, забезпечують місцеву участь та відповідальність, а також є інструментом кращої координації та співпраці. Як наслідок, підвищується рівень довіри до органів державної влади та місцевого самоврядування.

Депутатський корпус місцевих рад різного рівня (без райради) складає 60 особи, де 67,7 % - жінки. Кремінську міську раду та дві сільські ради очолюють чоловіки.

З метою підвищення рівня поінформованості мешканців громади щодо основних подій на будівлі міської ради з 2014 році встановлено світлодіодний біжучий рядок, а в 2018 році встановлено вуличний світлодіодний екран, на них подаються новини міста, оголошення, ведеться трансляція сесій, нарад, що дає змогу швидкого зворотного зв'язку влади з громадою та сприяє відкритості місцевої влади.

Створений та працює офіційний веб-сайт Кремінської міської ради <https://www.kremrada.gov.ua/>, на якому публікуються інформація щодо рішень та дій місцевої влади, оголошення та новини міста.

АДМІНІСТРАТИВНА КАРТА КРЕМІНСЬКОЇ ПЕРСПЕКТИВНОЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

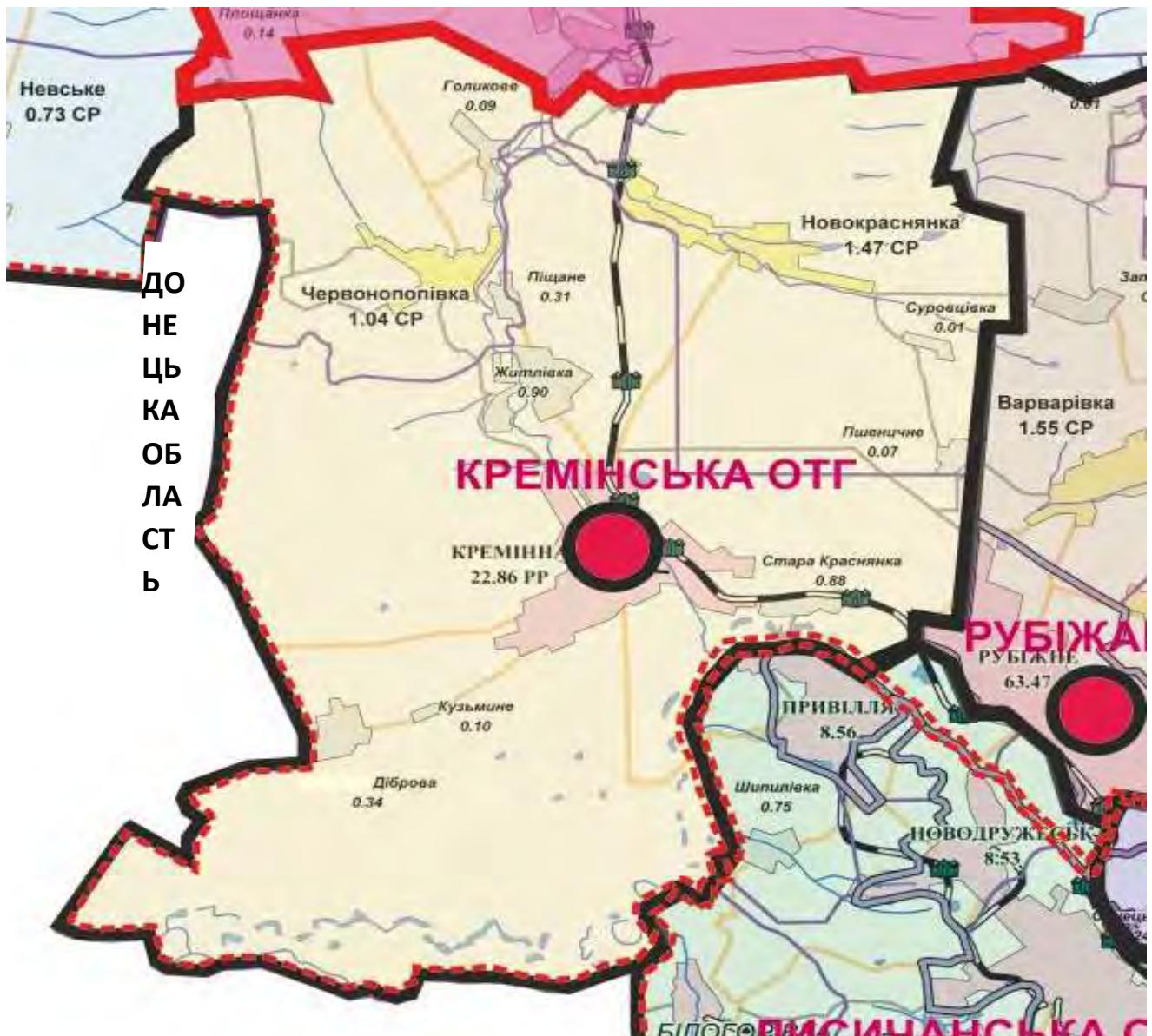

Рис. 2.1. Адміністративна карта Кремінської ОТГ

2.3. ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ.

Кремінська ОТГ розташована в на заході Луганської області та межує з Донецькою обlastю.

Загальна площа земель Кремінської ОТГ (за перспективним планом) – 53,34 тис. га, у тому числі:

Сільськогосподарського призначення - 18,3 тис. га, або 34,3%;

із них: рілля - 11,6 тис. га, або 21,7%;

Ліси і інші лісовікриті площи - 23,6 тис. га, або 44,3%.

Площі Кремінської міської ради та сільських рад що об'єдналися, наведені у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2. Площа Кремінської об'єднаної територіальної громади в розрізі адміністративних одиниць

№ п/п	Адміністративно-територіальна одиниця	Загальна площа ради, га	Загальна площа земель сільськогосподарського призначення, га	Загальна площа земель під полезахисними лісосмугами, га
1	Кремінська міська рада	33748,1	5971,5258	90,3959
2	Червонопопівська сільська рада	8090,3	6615,2686	123,7038
3	Новокраснянська сільська рада	11505,7	5791,3562	97,2821
	Всього	53344,1	18378,1506	311,3818

Кремінна розташована серед лісів. Флора Кремінського регіону налічує близько 1312 видів, 6 рослин занесено до Європейського червоного списку, а 45 рослин - до Червоної книги України. Головними лісоутворючими породами є сосна звичайна, дуб, клен, осика, вільха. лісі водяться олені шляхетні та плямисті, кози, дикий кабан, лисиці, зайці, білки. В лісах налічується велика кількість озер та озерець, ставочків. Найбільш популярними для відпочину є озера Підпісочне та Чернікове. В приміській зоні міста розташований цілий ряд оздоровчих закладів, де оздоровлюються діти, жителі та гості міста.

Південніше міста, на території Комсомольського лісництва, розташоване заповідне урочище «Дубовий гай», загальною площею 5,0 га, яке являє собою унікальну діброву природного походження віком близько 300 років.

Через місто протікає річка Красна, неподалік знаходиться ріка Сіверський Донець. Біля міста Кремінна знаходяться джерела мінеральних вод, які за своїм хімічним складом і за вмістом радону є мінеральними, лікувальними, придатними у бальнеології. Гідрологічний заказник «Кремінські каптажі» — унікальне родовище підземної питної води, яке забезпечує питною водою жителів міста та прилеглих селищ.

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

Природно-заповідний фонд по державному підприємству «Кремінське лісомисливське господарство» складається з 11 територій природно-заповідного фонду, загальною площею 42569,3 га. З яких 4 заповідних урочища місцевого значення («Дубовий гай», «Білоусова садка», «Сіточне», «Хрящуваха»), заповідне урочище державного значення «Широке», ботанічний заказник державного значення «Сафоново», ботанічний заказник місцевого значення «Серебрянський», гідрологічний заказник місцевого значення «Кремінські каптажі», зоологічний заказник місцевого значення «Жеребець», та гідрологічний пам'ятк природи місцевого значення - «Новокраснянські джерела» (Новокраснянська сільська рада)

З метою збереження, відтворення і ефективного використання цінних природних комплексів та об'єктів басейну річки Сіверський Донець, що мають важливе природоохоронне, наукове, естетичне, рекреаційне та оздоровче значення 10 вересня 2019 року Президентом України прийнято Указ № 678/2019 «Про створення національного природного парку «Кремінські ліси».

Зазначеним Указом створюється на території Кремінського району Луганської області національний природний парк «Кремінські ліси», який включатиме 7269 гектарів земель державної власності, а саме: 3121 гектара земель, що перебувають у постійному користуванні державного підприємства «Кремінське лісомисливське господарство», що вилучаються у землекористувача та надаються національному природному парку в постійне користування, і 4148 гектарів земель, що перебувають у постійному користуванні державного

підприємства «Кремінське лісомисливське господарство» і включаються до території національного природного парку без вилучення у землекористувача.

Маючи найпотужніший в Луганській області природно-заповідний фонд Кремінська перспективна ОТГ має великі перспективи щодо розвитку внутрішнього та іноземного туризму, для чого потрібно розбудувати відповідну інфраструктуру.

В ґрутовому покрові домінують чорноземи звичайні середньогумусні та чорноземи звичайні малогумусні неглибокі, також зустрічаються чорноземні глинисто-піщані і супіщані ґрунти та чорноземи глибокі слабо-і середньосолонцоваті.

Рілля займає близько 60% від загальної площині сільськогосподарських угідь. В структурі посівних площ переважають зернові культури, кукурудза, соняшник.

Надра Кремінської перспективної ОТГ характеризуються, наявністю мінеральної сировини для виробництва будівельних матеріалів (пісок, глина), та власними покладами природного газу/конденсату.

Так в межах Кремінської міської ради відкрито Євгенієвське газоконденсатне родовище, з балансовим запасом газу – 886 млн m^3 , газового конденсату - 8 млн m^3 . Ліцензований видобуток газу здійснює ПАТ «Укргазвидобування». Також в межах міста є розвідані родовища піску будівельного з балансовим запасом 16,1 млн. m^3 (можливо використовувати для дорожнього будівництва, благоустрою рекультивації і планування), та родовище цегельно-черепичної сировини з балансовим запасом 1,4 млн m^3 глини та 0,3 млн m^3 піску. В межах Червонопопівської сільради є розвідані поклади будівельної крейди з запасом 10,1 млн тон.

Особливістю території також є наявність в місті териконів які перегоріли. Так після ліквідації шахти «Кремінна», залишились 4-ре терикони, загальною масою 16,56 тис тон, які займають 32,9 га. Особливість порід горілих териконів полягає в їх високої мікропористості і адсорбційної активності, завдяки чому вони є хорошими наповнювачами для різних мастик. Фізико-механічні властивості таких порід дозволяють використовувати їх як сировину для будівництва тротуарів та автошляхів, а також в якості наповнювачів в звичайних бетонах.

2.4. ЗАГАЛЬНІ СОЦІАЛЬНО – ДЕМОГРАФІЧНІ ДАНІ, ГЕНДЕРГІЙ ПРОФІЛЬ

Чисельність населення об'єднаної громади – 23,5 тис осіб (61% населення Кремінського району). За даними держаної служби статистики впродовж останніх років динаміка населення в адміністративному центрі була від'ємною, так за три останніх роки населення міста Кремінна скоротилось на 3,3% до 18,8 тис. осіб. Загальні показники з урахуванням гендерного розподілу наведені в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3. Структура населення ОТГ з урахуванням гендерного розподілу.

Показник	Заг.показник		Гендерний розподіл, осіб		Гендерний розподіл, %		Станом на: дата Джерело: посилання
	Кількість	%	Жінок	Чолов.	Жінок	Чолов	
Загальна кількість населення,¹ з них:	23506	100	13312	10197	56,6	43,4	1.01.2018 року, за даними управління статистики
Діти віком до 14 р.	2258	9,6	1021	1237	45,2	54,8	
Молодь 15-35 р.	4521	19,2	2269	2252	50,2	49,8	
Дорослі 36-60 р.	7498	31,9	4384	3114	58,5	41,5	
Люди літнього віку 60+	9229	39,3	5638	3591	61,1	38,9	
ВПО, з них:	16056	100	9633	6423	60	40	1.01.2019 р., за даними управління соціального захисту населення
Діти	915	5,7	449	466	49,1	50,9	
Люди літнього віку	2424	15,1	1616	808	66,7	33,3	
Люди з інвалідністю, з них:	2529	10,8	1249	1280	49,4	50,6	
дітей і молоді	94	3,7	45	49	47,9	52,1	
Дорослі	2435	96,3	1204	1231	49,4	50,6	2018 р., за даними Центру соціальної реабілітації дітей інвалідів
Сім'ї з дітьми з інвалідністю	80	3,4	42	38	52,5	47,5	
Одинокі матері з дітьми з інвалідністю	17	0,1	7	10	41,1	58,9	
Учасники/ці АТО	186	0,8	7	179	3,8	96,2	1.01.2019 р. за даними служби у справах дітей
Діти сироти	48	0,2	21	27	43,8	56,2	
Люди, що потерпають від домашнього насилля	87	0,4	86	1	98,8	0,2	

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

							психологічної допомоги
Люди, що живуть з ВІЛ	110	0,5	50	60	45,5	54,5	за даними каб. «Довіри» КРТМО
Кількість безробітних, з них:	1465	6,2	670	795	45,7	54,3	1.01.2019 р., звітність Центру зайнятості
Народжуваність:	180						1.01.2019 р., звітність РАЦС
Смертність:	726						

¹ - Показник – «Загальна кількість населення» не враховує показник «ВПО».

Особливістю Кремінської громади є наявність ромської спільноти, яка, за даними ГО «Роми Кремінщини», налічує 650 осіб.

Кремінська громада має специфічні вразливі групи населення, до яких відносяться шахтарі, що мають професійне захворювання. За даними відділення профілактики Кремінського РТМО їх налічується 59 осіб.

Аналіз структури населення громади свідчить про те що на сьогодні працездатне населення становить близько 40% непрацездатного, що робить громаду перспективною для вкладення інвестицій в економіку ОТГ. Проте навантаження на працездатного мешканця з часом буде збільшуватись, тому потрібно зробити ставку на виробництво продуктів з високою доданою вартістю.

2.5. ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ, ЗАРОБІТНА ПЛАТА.

Станом на 01.01.2019 чисельність безробітних становить 1465 осіб, з яких 54,3% чоловіки, а 45,7% жінки.

Основним джерелом доходів населення є пенсії, які займають майже 50 % від загальної суми доходів. На другому місці - заробітна плата та виплати (субсидії та трансферти населенню).

За статистичними даними середньомісячна заробітна плата штатних працівників у 2019 році становила 7812 грн (у Луганській області 10195 грн) та у порівнянні з попереднім роком збільшилась на 9,5%. Враховуючи що рівень інфляції по Україні за 2019 рік становив 4,1% реальна купівельна спроможність працюючого населення збільшилась на 5,4%.

В структурі зайнятості населення: 27,7% задіяні у виробничої сфері, 10,6% - у сфері послуг, 11,1% - у сфері державного управління, 51,1% - у бюджетній сфері.

При цьому діяльність понад 5,0 тис осіб не зафіксована статистичною звітністю, що свідчить про самозайнятість, або нелегальне працевлаштування.

2.6.СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА ІНФРАСТРУКТУРА

2.6.1. Освітня інфраструктура

З початку конфлікту на сході України до міста Кремінна переїхали обласні заклади освіти:

- Луганський обласний ліцей-інтернат фізичної культури і спорту,
- Луганський обласний ліцей-інтернат з посиленою військово-фізичною підготовкою «Кадетський корпус імені героїв Молодої гвардії»,
- Коледж Луганської державної академії культури і мистецтв,
- Навчально-науковий інститут фізичного виховання і спорту Луганського університету ім. Т.Г. Шевченка.

Кремінська перспективна громада має мережу освітніх закладів, які на сьогодні підпорядковані відділу освіти Кремінської райдержадміністрації, серед яких 8 закладів дошкільної освіти, 7 загальноосвітніх шкіл, будинок дитячої творчості, дитячі музична та художня школи. Також є навчальні заклади обласного підпорядкування: Кремінський медичний коледж, Кремінський професійний ліцей.

Таблиця 2.4. Заклади шкільної освіти Кремінської ОТГ

п/ п	Адміністративно-територіальна одиниця	Назва шкільного закладу	Кількість учнів	Планова потужність, місць
1	Кремінська міська рада	Кремінська ЗОШ I-III ст. №1	379	434
		Житлівська ЗОШ I-II с. філія Кремінської ЗОШ I-III ступенів №1	32	94
		Кремінська ЗОШ №2	560	400
		НВК "Кремінський ЗЗСО I-III ст. №3-ЗДО"	267	280
		Кремінська ЗОШ I-III ст. №4	344	704
		Кремінська школа-гімназія Кремінської районної ради	467	620
2	Червонопопівська сільська рада	НВК "Червонопопівська ЗОШ-ДНЗ" (не працює)	0	0
3	Новокраснянська сільська рада	НВК "Новокраснянська ЗОШ I-III ст. - ДНЗ"	80	120
	Разом по громадам за перспективним планом		2428	2652

Стратегія розвитку Кременської ОТГ до 2027 року

В школах навчається 2428 дітей, середній рівень наповненості закладів загальної середньої освіти 91,5%. Охоплення дітей шкільного віку 6-17 років освітою складає 99,9%. Високий показник зберігається за рахунок системної роботи щодо збереження контингенту учнів. За останні роки практично не допускається вибуття учнів зі шкіл без поважних причин.

Аналіз наповненості шкіл свідчить, що за умов існуючої демографічної ситуації, система шкільної освіти не потребуватиме оптимізації майбутні 5-ть років.

З 03 квітня 2017 року діє опорний навчальний заклад «Кременська ЗОШ І-ІІІ ст. №1 Кременської районної ради Луганської ради»

Для 18 учнів за висновками ПМПК організоване індивідуальне навчання на дому.

З метою забезпечення доступності освітніх послуг для дітей з особливими освітніми потребами, відкрито 6 класів з інклюзивною формою навчання на базі Кременських загальноосвітніх шкіл І-ІІІ ступенів №1 та №4. Зазначені школи обладнані базовими умовами доступності (пандуси, спеціалізовані туалети на першому поверсі).

Для молоді, яка з різних причин не закінчила середню школу, організована очно-заочна форма навчання - екстернат. У 2019 році через екстернат закінчили 9 кл. – 10 осіб, 11 кл. – 8 осіб.

В усіх школах діти навчаються в одну зміну.

Інформатизація шкільної освіти: всі загальноосвітні заклади підключені до Internet-мережі. Кременська ЗОШ №2, Кременська ЗОШ №1, Кременська ЗОШ №4, НВК «Кременська ЗОШ №3-ДНЗ», Кременська школа-гімназія, НВК «Новокраснянська ЗОШ – ДНЗ», Житлівська ЗОШ мають власні веб-сайти.

В районі працює 2 позашкільні заклади (Будинок дитячої творчості, Дитячо - юнацька спортивна школа). Всього у позашкільних навчальних закладах діє 104 гуртків та секцій, де отримують додаткову освіту 1608 дітей. Будинок дитячої творчості Кременської районної ради збільшує охоплення дітей гуртковою роботою за рахунок відкриття гуртків у 12 –ти сільських ЗОШ та 4 – х ДНЗ Кременського району

Організованим підвозом охоплено 100% учнів та учителів від потреби за рахунок місцевого бюджету.

Всі учні початкової школи та учні пільгових категорій отримують гаряче харчування безкоштовно. В школах створена мережа їдалень, середня вартість харчування 10.00 гривень.

Дітям-сиротам по закінченню навчання в школі виплачується допомога за наявності фактичних документів, які готовуються опікунами та директором школи і подаються до відділу освіти.

В громаді створено комунальну установу «Інклюзивно-ресурсний центр Кременської районної ради Луганської області», саме сюди батьки приводитимуть своїх дітей для комплексної оцінки їхніх особливих освітніх

потреб. Працівники цієї установи в своєму висновку дають школі фактично дорожню карту, як навчати дитину в інклюзивному класі. І саме ці люди мають надавати школі методичну підтримку і за потреби забезпечувати дітей корекційно-розвитковими заняттями.

Дошкільну освіту в Кремінської перспективної об'єднаної територіальної громаді надають 8 закладів, які підпорядковуються відділу освіти Кремінської райдержадміністрації.

Планова потужність всіх 8 дошкільних навчальних закладів 462 місць. Майже всі ДНЗ є перевантаженими в середньому на 13%. Всі заклади дошкільної освіти на 100% забезпечені необхідним персоналом. Заклади дошкільної освіти наведені в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5. Заклади дошкільної освіти Кремінської ОТГ

№ п/п	Адміністративно-територіальна одиниця	Назва дошкільного дитячого закладу	Кількість дошкільнят	Планова потужність, місць
1	Кремінська міська рада	НВК Кремінська ЗОШ №3 КЗ "ДНЗ №1 «Ластівка» КЗ "ДНЗ №2 «Катруся» КЗ ДНЗ №3 «Зірочка» КЗ ДНЗ №4 «Малятко» КЗ ДНЗ №5 «Берізка»	40 146 148 39 58 62	35 115 134 30 58 55
2	Червонопопівська сільська рада	КЗ "ЗДО "Калинонька"	15	20
3	Новокраснянська сільська рада	НВК Новокраснянська ЗОШ	15	15
	Разом по громадам за перспективним планом	8	523	462

2.6.2. Медична інфраструктура

Медична допомога надається розгалуженою мережею закладів охорони здоров'я, які фінансуються за рахунок коштів з районного та Державного бюджетів.

Медичну допомогу мешканцям ОТГ на первинному рівні надають установи що входять до Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги Кремінської районної ради» (ЦПМСД): чотири Кремінських лікарських амбулаторій загальної практики сімейної медицини (м. Кремінна), Новокраснянська сільська лікарська амбулаторія загальної практики сімейної медицини, два поліклінічних заклади (Старокраснянський та Червонопопівський) та два фельдшерських пунктів (ФП) (Житлівський та Дібровський).

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

Чисельність штатних посад всіх медичних установ первинного рівня становить 42 одиниці, в т.ч.: лікарі – 19 од.; молодший медперсонал – 23 од.

В амбулаторно – поліклінічному закладі функціонує денний стаціонар на 45 ліжок. Забезпеченість ліжками денних стаціонарів становить 11,8 на 10 тис. населення.

Укомплектованість лікарями - 73 %, з них осіб пенсійного віку – 16 осіб, або 25 %, серед молодших спеціалістів з медичною освітою укомплектованість 102% з них осіб пенсійного віку 6 чоловік або 3%.

Вторинний та третинний рівень представлений КНП «Кремінська багатопрофільна лікарня Кремінської районної ради». та Луганським онкологічним диспансером.

КНП «Кремінська багатопрофільна лікарня Кремінської районної ради» проведено оптимізацію, на сьогодні кількість лікарів доведено до оптимального, а кількість койок скорочено до 30. Завдяки цьому норми витрат на койко-місце значно збільшились, що дозволило поліпшити якість обслуговування хворих. На базі КНП «Кремінська багатопрофільна лікарня Кремінської районної ради» реалізується професійна та наукова співпраця з Луганським медичним університетом, кафедрами онкології, хірургії та урології. Лікарня являється клінічною базою підвищення кваліфікації для студентів ДЗ «Луганський державний медичний університет» та лікарів зі спеціальностей: хірургія, анестезіологія та реанімація, неврологія.

На базі хіургічного відділення відкрито 10 ліжок з нейрохіургії і сервісна палата. На базі лікарні надається допомога всім мешканцям області у зв'язку з відсутністю оперуючи лікарів зі спеціальностей: урологія, хіургічна ендокринологія, нейрохіургія. Планується відкриття нового відділення ендоскопічної хіургії.

На вторинному рівні на сьогодні є наявним питання збільшення кількості палатних послуг (медогляди та ін.), та виведення на самоокупність Паліативного відділення (хоспісу) перевивши його в окрему юридичну особу.

2.6.3. Соціальна інфраструктура

Кремінській територіальній центр соціального обслуговування забезпечує надання соціальних послуг громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і не мають рідних, які повинні забезпечити їм догляд і допомогу або рідні є громадянами похилого віку чи визнані особами з інвалідністю в установленому порядку.

Для забезпечення прав громадян отримати субсидію на житлово-комунальні послуги у двох сільських радах що будуть входити до ОТГ визначені та працюють уповноважені особи, які відповідають за прийом документів для призначення субсидій.

В структурі Територіального центру діють відділення: соціальної допомоги вдома та денного перебування №1 та №2, які щоденно надають соціальні послуги людям похилого віку, особам з інвалідністю, а саме:

- відділенням соціальної допомоги вдома – обслуговано 444 особи, в сільській місцевості – 117 осіб;
- відділенням денного перебування соціальна адаптації - обслуговано 939 осіб, в сільській місцевості – 230 осіб.

2.6.4. Робота з сім'ями

Кремінським районним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді проводиться соціальна робота з сім'ями, які опинились у складних життєвих обставинах, у яких виховуються неповнолітні діти. В рамках роботи спеціалізованого формування «Служба соціальної підтримки сімей» з метою удосконалення надання соціальних послуг з соціальної адаптації дітей - сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування на базі інтернатних закладів району впроваджується «Примірний галузевий стандарт надання соціальних послуг з соціальної адаптації учнів та випускників закладів для дітей - сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування».

В рамках роботи спеціалізованого формування «Служба соціальної підтримки сімей» на обліку перебуває 2571 сім'я з дітьми та 2240 осіб. З них соціальною роботою охоплено 3132 сім'ї, в яких виховуються 2058 дітей, взято їх під контроль, як такі, що опинились у складних життєвих обставинах і не в змозі самостійно вирішувати свої проблеми. В процесі роботи надано 8429 послуг;

Соціальним супроводом охоплено 135 сімей, в яких виховуються 337 дітей, їм надано 759 послуг, а саме: сприяння в отриманні реєстрації, у відновленні документів та оформленні всіх можливих державних соціальних виплат, у наданні допомоги в організації лікування, медичного обстеження, оздоровлення дітей, підвищення рівня виховного потенціалу батьків, формування навичок догляду за дітьми, влаштування на навчання, врегулювання конфліктів між дорослими членами родини, а також у спілкуванні дітей з батьками та ін.

Ведеться соціальна робота з вимушено переміщеними особами, на обліку знаходиться 97 сімей, в яких виховуються 75 дітей з проблемою вимушеної міграції з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції. Їм надано 538 соціальних послуг. З них соціальним супроводом охоплено 17 сімей з метою вирішення соціально – економічних проблем, надання психологічної підтримки та проблем, пов'язаних зі здоров'ям.

На території Кремінської міської ради у Кремінському районному центрі соціальних служб для сімей, дітей та молоді (РЦССДМ) під контролем знаходяться 31 опікунська сім'я, яким надаються соціальні послуги із залученням усіх суб'єктів соціальної роботи в рамках «Порядку взаємодії суб'єктів соціальної роботи із сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах».

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

Ведеться соціальна робота в рамках спеціалізованого формування «Консультативний пункт в жіночій консультації» КУ «КРТМО», фахівцями із соціальної роботи Кремінського РЦССДМ було охоплено 77 матері - породіллі із сімей, які перебувають у скрутних життєвих обставинах (СЖО), та надано їм 344 послуги: формування санітарно-гігієнічних та побутових навичок, отримання консультацій з питань формування навичок догляду та виховання дітей.

Таблиця 2.6. Аналіз щодо роботи ФСР в розрізі територіальних громад:

№	Назва територіальної громади	Кількість сімей/осіб які перебувають в СЖО	Перебуває під супроводом
1	Кремінська	1629 сімей/ 754 особи	40 сімей
2	Новокраснянська	83 сім'ї/ 172 особи	7 сімей
3	Червонопопівська	327 сімей/ 208 осіб	10 сімей

Спеціалізованим формуванням «Служба соціальної підтримки сім'ї» охоплено 54 особи, засуджених до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, їм надано 228 послуг та 8 неповнолітніх осіб, засуджених до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, їм надано 49 послуг.

У м. Кремінна функціонує 3 прийомні сім'ї, в яких виховуються 4 прийомних дітей та 2 дитячих будинки сімейного типу, де виховуються 11 дітей - вихованців. Всі сім'ї знаходяться під соціальним супроводженням фахівців із соціальної роботи, який згідно графіку роботи здійснює їх відвідування, щороку проводить роботу щодо організації медичного обстеження та оздоровлення прийомних дітей;

На базі Кремінського РЦССДМ працює мобільна бригада (МБ), у співпраці з фахівцями із соціальної роботи, Службою у справах дітей Кремінської райдержадміністрації, УСЗН, КУ «КРТМО» та Кремінським ВП ГУНП в Луганській області щодо проведення заходів по попередженню насильства в сім'ї та загрози його вчинення, роботою охоплено 273 клієнти, з 33-ти населених пунктів району.

Фахівцями із соціальної роботи ці сім'ї було взято під контроль з метою врегулювання конфліктних ситуацій в родині; сприяння у підвищенні низького рівня виховного потенціалу сім'ї; сприяння у вирішенні проблеми спілкування матері і батька з дітьми; надання психологічної підтримки членам родини внаслідок фізичного, психологічного та економічного насильства.

Не дивлячись на майже досконалу роботу соціальних служб в місті назріло питання створення притулку для осіб, які постраждали від домашнього насильства. Це місце де можливо буде отримати необхідну психологічну,

соціальну, правову, медичну підтримку для відновлення власних внутрішніх ресурсів та прийняття рішень подальшого життя.

2.6.5. Культура

Мережа закладів культури району налічує 44 заклади культури: 19 клубних заклади та КУ «Кремінський районний будинок культури», 2 школи естетичного виховання – КУ «Кремінська районна дитяча художня школа» та КУ «Кремінська районна дитяча музична школа», КУ «Кремінський районний краєзнавчий музей». КУ «Кремінська централізована бібліотечна система» об'єднала 21 бібліотек – філій (17 філій на селі, 2 бібліотеки-філії у місті і 2 центральних бібліотеки - центральна районна бібліотека для дорослих і центральна районна бібліотека для дітей). Всі установи перебувають у комунальній власності місцевих громад і використовуються за їх призначенням.

При створені Кремінської ОТГ всі комунальні установи районного рівня (дитяча музична школа, краєзнавчий музей, централізована бібліотека) будуть перепорядковані Міській раді. Частина філій бібліотек буде перепорядкована відповідно до включення сільських рад до складу інших ОТГ.

Більшість будинків культури та сільських клубів не ремонтувалися протягом десятків років і потребують встановлення системи опалення, системи водовідведення, капітального ремонту, оновлення обладнання, меблів, апаратури. Також вони потребують приведення до вимог доступності для надання якісних послуг жінкам і чоловікам різного віку та фізичного стану.

Враховуючи це одним з варіантів трансформації застарілих клубів може бути створення багатофункціональних «хабів», тобто культурно-освітньо-розважальних центрів, які об'єднують в собі функції і бібліотеки, і комп’ютерного клубу, і громадського простору для спілкування, і місця для проведення культурно-розважальних заходів.

2.7. ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА

Місто обслуговується залізничною станцією «Кремінна», яка розташована в межах міста, залізнична гілка є єдиною, що з'єднує контролюовану частину Луганщини з іншими областями України.

Через територію Кремінської перспективної ОТГ проходить автодорога регіонального значення Р-66 яка, яка є частиною автодороги Харків–Сєвєродонецьк. Також є дорога місцевого значення, яка має назву вулиця Лиманська, та з'єднує місто Кремінна з містом Торське (Донецька область), проте вона має всі ознаки дороги регіонального значення, оскільки вона є однією з небагатьох що з'єднує Луганщину з сусідніми областями України.

Відстань до м. Сєвєродонецьк - 26 км, до м. Харків — 228 км, до м. Київ – 735 км.

Аналізуючи транспортну доступність території Кремінської перспективної об'єднаної територіальної громади можна сказати що автобусне сполучення між містом та селами які увійдуть до ОТГ відсутнє, а транспортна дискримінація, яка

визначається у відсутності соціальних автобусів з спеціальним обладнанням знижує рівень мобільності населення, у тому числі жінок та людей з інвалідністю, перешкоджає в отриманні ними якісних медичних, освітніх, соціальних, адміністративних, банківських та культурних послуг і можливості працювати за межами своїх населених пунктів.

2.8. ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО

Підприємство КП «Креміннатеплокомуненерго», яке є комунальною власністю Кремінської районної територіальної громади здійснює теплопостачання господарюючих суб'єктів і житлового фонду м. Кремінної.

На балансі підприємства перебуває 3 котельні, встановлена потужність яких 18,6 Гкал/рік.

Протяжність теплових мереж у двотрубному вимірі складає 29,7 км.

Забезпечення населення та галузей економіки питною водою в місті Кремінна здійснюється централізовано. Мешканці інших сіл що увійдуть до ОТГ забезпечуються водою з власних свердловин, що ставить питання якості води в селах на перше місце.

Послугу з водопостачання та водовідведення споживачам міста Кремінна здійснює підприємство комунальне підприємство «Кремінське водопровідно-каналізаційне господарство» Кремінської міської ради (КП «Кремінське ВКГ»).

Завдяки фінансової підтримки Європейського Союзу у 2018-2019 році успішно реалізований проект: «Поліпшення доступу до води в постраждалій від конфлікту громаді м.Кремінна», в рамках якого проведена реконструкція інфраструктури водопостачання м.Кремінна, включаючи насосні станції. Завдяки цьому мешканці міста цілодобово отримують воду що відповідає всім нормам якості.

Забезпечення міста Кремінна питною водою здійснюється від власних водопровідних станцій «Кремінська», «Житлівська».

Протяжність водопровідної мережі Кремінської територіальної громади – 132,7км.

Питна вода видобувається з підземних джерел. На території міста розташовані артезіанські свердловини підземної води «Житлівського водозабору» - 28 шт., каптажі № 1, № 2 «Кремінські каптажі», артезіанська свердловина № 19 сел. Стара Краснянка.

Балансоутримувачем свердловин та водопровідно-насосних станцій «Житлівська» та «Кремінська» є КП «Кремінське ВКГ». Кількість свердловин, що експлуатуються - 6 од., в тому числі «Житлівського водозабору» - 5, свердловина № 19 сел. Стара Краснянка – 1.

Встановлена загальна потужність водозaborів 32,0 тис.м³/добу, середньодобова подача води у мережу біля 1,65 – 2,0 тис.м³/добу.

Водоспоживання питної води по м. Кремінна складає 0,06м³/добу/люд, по сільським населеним пунктам 0,03м³/добу/люд.

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

Станом на 01.01.2020 послугою централізованого водопостачання забезпечено 11815 абонентів, у т.ч. населення – 11591 абонентів, з них 2537 абонентів охоплено багатоквартирних будинків, або 100 %, 9032 абонентів приватного сектору, або 92,7 %.

Централізовану каналізацію має 1 населений пункт – м.Кремінна.

Каналізаційна мережа міста налічує 1 каналізаційну очисна споруду (КНС) та 37,7км мереж. Встановлена потужність КНС 7,0 тис.м³/добу. Середньодобовий обсяг очистки стічних вод 0,68 тис.м³/добу;

Станом на 01.01.2020 послугою централізованого водовідведення забезпечено 5317 абонентів, з них 2537 абонентів охоплено багатоквартирних будинків, або 100 %, 2780 абонентів приватного сектору, або 28,5 %.

На території міста Кремінна створено 28 ОСББ в які входять 34 багатоквартирні будинки та 5 ЖБК в які входять 5 багатоквартирних будинків.

Співласники інших багатоквартирних будинків ще не визначилися з формою управління.

Плановою санітарною очисткою в місті Кремінна охоплено 100% багатоповерхового житлового фонду та 20 % будівель приватного сектору. Решта населення проводить санітарну очистку на власний розсуд, шляхом забруднення території міста, та прилеглих до них територій сміттям.

Стихійні сміттєзвалища є одним з основних забруднювачів рекреаційних та селитебних територій, земель сільськогосподарського призначення і, як наслідок, джерел питного водопостачання з поверхневих водойм і підземних водоносних горизонтів, що створює певну загрозу населенню і може стати причиною виникнення епідемічних ускладнень та розповсюдження інфекційних хвороб.

Робота по впровадженню роздільного збирання ТПВ розпочата в 2018 році. Запроваджено збирання пластику в окремі контейнери-сітки, що дозволило зменшити кількість сміття що вивозиться на сміттєзвалища на 12%.

Тверді побутові відходи накопичуються на полігоні, розташованому в межах населеного пункту в районі ТОВ «Пінта - Кремінський пивоварний завод». Площа полігону ТПВ становить 12,5 га, планова потужність - 116,0 тис.тон. Полігон заповнено майже на 90% від планової потужності та потребує рекультивації.

На території Кремінської міської ради знаходиться 86,2 км або 430,5 тис. м² автодоріг комунальної власності, 3 од. мостів, 4 од. шляхопроводів та 4 од. пішохідних переходів через р.Красна, що утримуються Дочірнім підприємством «КРЕМІНСЬКЕ КОМГОСПОДАРСТВО» комунального підприємства «КРЕМІННА-КОМУНСЕРВІС». Загальна протяжність вулично-дорожньої мережі з твердим покриттям становить 52,2 км, з них обладнано дощовою каналізацією 5,5км.

Вулично-дорожня мережа міста та сіл постійно потребує відповідного сезонного утримання. В їх межах здійснюється грейдерування ґрунтових доріг, розмітка асфальтобетонного покриття автодоріг та пішохідних переходів,

санітарне прибирання та прочищення липневої каналізації в теплу пору року та зимове утримання в холодну пору року.

Тротуари міста Кремінна мають асфальтобетонне покриття та покриття з ФЕМ (фігурних елементів мощення), які в значній мірі потребують капітального ремонту. Тротуари в селах що увійдуть до ОТГ, за винятком центральних вулиць, практично відсутні.

Дорожні знаки знаходяться у задовільному стані, але вимагають постійного догляду. У відповідності до потреб міста постає необхідність у становленні додаткових знаків інформаційного та попереджувального характеру. Крім того негайногого капітального ремонту вимагають світлофорні об'єкти, які тривалий час не експлуатуються, що призводить до виникнення напруженості дорожньо-транспортної обстановки.

Таблиця 2.7. Суб'єкти господарської діяльності, які зареєстровані на території міста та надають житлово-комунальні послуги

Назва підприємства	Форма власності	Місце знаходження підприємства	Надає житлово-комунальні послуги
КП «Кремінське водопровідно-каналізаційне господарство»	комунальна	м. Кремінна, вул. Дзержинського, 2а	постачання питної води та водовідведення
КП «КРЕМІННА-КОМУНСЕРВІС»	комунальна	м. Кремінна, пров. Бульварний, 4	utrимання будинків та прибудинкової території, благоустрій, вивезення сміття, ритуальна справа
ДП «Кремінське Комгосподарство» «КП «Кремінна-Комунсервіс»	державна	м. Кремінна, prov. Нагорний, 149	utrимання об'єктів дорожньо-мостового господарства та зовнішнього освітлення населених пунктів
КП “Кремінна-теплокомуненерго”	комунальна	м. Кремінна, вул. Гастелло, 26	Виробництво та постачання теплової енергії

Місто постійно поповнюється безпритульними тваринами, які потребують гуманного поводження з ними. Існує значна проблема з будівництвом та обслуговуванням притулку для бездомних тварин. Спосіб мінімізації їх кількості в межах населеного пункту шляхом відстрілювання неприйнятний для цивілізованого суспільства. Вирішення даної проблеми можливо шляхом укладання договорів на виконання робіт зі стерилізації тварин.

2.9. ЕКОНОМІКА

2.9.1. Характеристика ключових галузей

Місцева економіка представлена традиційними секторами - добувною та обробною промисловістю, агропромисловим комплексом.

Обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг) промислової діяльності підприємств основного кола за 2019 рік склав 918,4 млн. грн.

Основними бюджетоутворюючими підприємствами промислового комплексу Кремінської ОТГ є наступні підприємства:

В добувній промисловості ТОВ «Куб-Газ». Середньооблікова чисельність працівників складає 170 осіб, а середньомісячна заробітна плата штатних працівників становить 21,72 тис. грн.

В галузі оброблення деревини та виробництво виробів з деревини – Державне підприємство Кремінське лісомисливське господарство, на якому працює 218 осіб. Промислова діяльність підприємства представлена виробництвом тріски технологічної, дерев'яних піддонів, паливних гранул (пелети), та брикетів з деревини.

Харчову промисловість в районі представляють 2 підприємства:

ТОВ “Пінта-Кремінський пивоварений завод” займається виробництвом пива. На підприємстві працює 123 особи.

ПП “Продгрупсервіс” займається виробництвом молочної продукції. Середньооблікова чисельність працівників складає 13 осіб.

У галузі машинобудування:

ТОВ “Кремінський завод “Ритм” – кількість працюючих складає 22 особи. Основний профіль діяльності підприємства: виробництво теплообмінних установок, виробів з металу.

ТОВ «Науково-виробниче підприємство «Аеромех» - підприємство є одним із основних спеціалізованих заводів з виробництва сучасного обладнання (виробляється лише в Україні) для очищення та калібрування зерна. Завод було переміщено з м. Луганська.

Галузь виробництва готових металевих виробів представляє підприємство ТОВ ВП “Атлант”, яке спеціалізується на виготовленні технологічної оснастки (пресформи, літформи, штампи).

В інших галузях промисловості — Українсько - Польське ТОВ “Віко-Україна”. Це ідприємство з іноземними інвестиціями спеціалізується на виробництві та продажу професійного торгового обладнання для магазинів будь-якого формату – від торгового павільйону до гіпермаркету.

Асортимент ТОВ «Віко-Україна» становить більше 1500 найменувань виробів. Компанією освоєний весь виробничий цикл від розкрою металу до пакування готової продукції. На підприємстві працює 108 осіб.

Головними проблемами промислового комплексу є:

- недостатній інноваційний рівень підприємств, висока енергоємність виробництв;
- недостатнє завантаження виробничих потужностей;
- значний знос основних фондів у промисловому комплексі;
- обмеженість власних фінансових ресурсів та відсутність доступних кредитних ресурсів для промислового, будівельного комплексу та підприємництва.

2.9.2. Агропромисловий комплекс громади формують сільськогосподарські підприємства різних організаційно – правових форм господарювання, фермерські господарства та особисті селянські господарства.

Головна сільгоспспеціалізація перспективної ОТГ – виробництво зернових, технічних культур та птахівництво.

За обсягами земель що обробляються суб'єктам господарювання маємо наступний розподіл:

від 2000 до 5000 га: СТОВ "КРАСНЯНСЬКЕ"; СПП "СКС-АГРО"; ФГ «СТИМУЛ 777»;

від 200 до 1000 га: ФГ "СПІКА"; ПСП "СВІТАНОК"; ФГ «СУЗІР'Я»;

від 100 до 200 га: ФГ "АРІЯ"; ФГ "ТАТЬЯНА ЛТД" ;

меньше 100 га: ФГ "БДЖІЛКА"; ФГ "ІРИНА"; ФГ "ВОТАТАОЛ"; ФГ "ЖММ - 2".

У місті Кремінна також зареєстровано сільськогосподарський виробничий кооператив "ДІБРОВА" який об'єднав 383 приватних особи.

Враховуючи що практично всі сільгоспідприємства займаються вирощуванням зернових, зернобобових, соняшника та технічних культур, то працівники до роботи на цих підприємствах, як правило наймаються сезонно. Це приводить до навантаження місцевого центру зайнятості у міжсезоння.

2.9.3. Мале підприємництво.

Станом на 01.01.2020 року кількість суб'єктів малого і середнього підприємництва становить 1499 одиниць, з них:

- малих підприємств - 217 одиниць (за статистичними даними);
- фізичних осіб-підприємців – 1282 одиниць (за Податковими даними).

Чисельність зайнятих у секторі малого і середнього підприємництва 4034 особи (включаючи фізичних осіб-підприємців), в тому числі:

- на малих підприємствах (включаючи мікропідприємства) – 2217 особи,
- фізичних осіб-підприємців з найманими працівниками – 1817 осіб.

Інфраструктуру розвитку та підтримки підприємництва майбутньої ОТГ складають Центр надання адміністративних послуг Кремінської райдержадміністрації, Центр надання адміністративних послуг Кремінської міської ради, бізнес-центр, 2 банківські установи, 3 громадських об'єднання підприємців.

На даний час районний ЦНАП надає 98 адміністративні послуги.

Місто Кремінна, є єдиним містом районного значення в Луганській області, в якому у 2016 році відкрито власний Центр надання адміністративних послуг, в якому надається 124 адміністративні послуги.

Найбільш активно підприємці розпочинають свою діяльність у галузях: роздрібна торгівля, транспортні послуги, будівництво, сільське господарство. Найбільш привабливою для малого і середнього бізнесу залишається сфера торгівлі, де швидше і без значних витрат можна отримати прибуток.

Окрема увага приділяється розвитку молодіжного підприємництва. Так, ініціативною групою від ГО «Наша громада» та ГО «Кремінська бізнес-асоціація» у 2017 році розпочато реалізацію проекту «Школа молодого підприємця», який передбачає сприяння занятості молоді. Загалом проектом охоплено тренінговим навчанням близько 100 осіб віком до 35 років, 16 осіб розробили бізнес-плани для створення підприємництва.

Головною проблемою у сфері розвитку підприємництва залишається залучення до підприємницької діяльності жителів сільської місцевості, жінок, молоді, внутрішньо переміщених осіб, учасників антiterористичної операції та людей з обмеженими можливостями.

2.9.4. Туризм

Кремінська громада завдяки своєму географічному положенню та природнім умовам має всі умови для розвитку малого підприємства в галузі туризму, розвитку якої сприяє наявність рекреаційно-туристичного потенціалу на базі існуючих природних умов, історико-культурних, матеріальних та трудових ресурсів.

Інфраструктуру туризму складають: 7 баз відпочинку («Сосновий бір», «Лісова поляна», «Угольок», «Будинок мисливця», «Зоря», еко-готель «Лесовичок», міні-готель «Лесная»), 3 оздоровчих заклади відпочинку для дітей («Мрія», «Зоря», «Соснова Роща»), 3 готельних комплекси «ПриЛісне», міні-готель на «Чайковського» та готель «Креміннянка». Також є приватні будинки відпочинку, садиби тощо.

У Кремінському районі діє інформаційно-туристичний центр «Зелена Кремінна», де можна ознайомитись з екскурсійними маршрутами Кремінщини. Також з інформацією щодо туристичних об'єктів та послуг, які розташовані на території Кремінського району, можна ознайомитись на сайті райдержадміністрації в розділі «Туризм». На базі центру діють 37 туристичних маршрутів, 8 з яких охоплюють тільки територію перспективної ОТГ.

З метою популяризації туристично – рекреаційного потенціалу території, проведення пропаганди інвестиційно – привабливих туристично рекреаційних об'єктів розроблено інформаційно рекламну продукцію із символікою території. До книги «Кремінщина» та рекламного проспекту увійшла інформація про традиції, культуру, духовність, оздоровлення дітей та дорослих, місцеві краєвиди.

Не зважаючи на відносну близькість до зони конфлікту, кількість туристів до м. Кремінна зросла з 3200 у 2015 році до 6000 тисяч у 2019 році (згідно даних моніторингу Громадської організації «Кремінська бізнес асоціація»). В основному це туристи вихідного дня, гості з прилеглих міст, що є промисловими, і в яких відсутня рекреаційно-оздоровча інфраструктура, студенти та школярі з Луганської, Донецької та Харківської областей, а саме найбільша кількість з міст Сєвєродонецьк, Рубіжне, Лисичанськ, Попасне, Маріуполь, Краматорськ, Костянтинівка та інші.

На базі ГО «Кремінська бізнес-асоціація», створено механізм підтримки підприємцям, що здійснюють діяльність в сфері туризму, зазначена ГО організовує та проводить туристичні маршрути, займається виробництвом сувенірної продукції тощо, проте в громаді на сьогодні відсутній туристичний продукт для різних цільових груп, нерозвинений супутній туризму бізнес, також велика проблема є у тому що більшість об'єктів туристичної інфраструктури було побудовано за радянські часи, тому вони мають високий рівень зносу та працюють сезонно.

Для формування сприятливих умов щодо розвитку підприємницької активності населення та основоположної бази для подальшого розвитку бізнес інфраструктури туристичного спрямування у регіоні, місто Кремінна має на меті взяти участь в створенні агротуристичного кластеру «Сіверський Донець», який буде охоплювати території громад чотирьох областей України: Сумської, Харківської, Донецької та Луганської.

2.10. ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ, МТД

На території ОТГ діє лише одне підприємство з іноземними інвестиціями (5,95 млн.дол.США) ТОВ «Віко-Україна», яке засновано в 2000 році, успішно розвивається і розширює ринки збуту, поставляючи свою продукцію в магазини і торговельні мережі України, Казахстану, Білорусі, Молдови, Болгарії. Власник ТОВ «Віко-Україна»-компанія «WIKO Company» SA (з офісом у Варшаві) – забезпечила завод сучасним технологічним обладнанням та конструкторськими розробками, разом з тим надавши ТОВ «Віко-Україна» право самостійно визначати політику продажу та ринки збуту продукції.

Обмежений приплів іноземного капіталу в економіку міста Кремінна, як і в Луганську область взагалі, обумовлені наявністю ряду проблем на державному рівні, основними з яких - корумпованість влади, нестабільність правового та регуляторного середовища, недосконалість системи захисту іноземних

інвестицій та ін. Також небажання іноземних інвесторів вкладати кошти пояснюється відсутністю прозорого ринку землі, нерозвиненістю логістичної та виробничої інфраструктури, низьким рівнем професійної кваліфікації робітничих кадрів, брак привабливих інвестиційних проектів

Місто Кремінна має значний досвід у реалізації та співфінансуванні донорських проектів ЄС, USAID, NEFCO, Агенції ООН в Україні.

За фінансової підтримки Європейського Союзу успішно реалізовано проект «Поліпшення доступу до води в постраждалій від конфлікту громаді м.Кремінна» в рамках якого проведена реконструкція інфраструктури водопостачання м.Кремінна, включаючи насосні станції, проведена інформаційна компанія з ресурсозберігаючих підходів. Загальна вартість проекту 1,76 млн євро. У рамках інформаційної кампанії були проведені флешмоби, відкриті уроки, толоки, різноманітні конкурси, туристичні походи, літній табір та багато іншого, в заходах прийняло участь більше 8 тис. мешканців громади.

За підтримки програми ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» та за фінансової підтримки Європейського Союзу реалізовано проект «Створення Центру надання адміністративних послуг Кремінської міської ради» в рамках якого проведено ремонт приміщення, встановлені нові меблі, закуплена техніка та програмне забезпечення. Загальна вартість проекту понад 2,0 млн грн.

За проектом «Верховенство права на правосуддя» встановлено 11 пішохідних переходів пандусного типу, а в рамках програми «Відкрита влада до громади» встановлюється вуличний світлодіодний екран.

За фінансової підтримки НЕФКО реалізований проект «Енергозберігаючий проект у закладах освіти м. Кремінна» в рамках якого проведена термомодернізація дошкільного навчального закладу «Ластівка», який відвідує 148 дітей, з них 84 хлопчика та 64 дівчинки. Загальна вартість проекту 210,0 тис. євро.

Громада міста Кремінна одна з перших в Україні створила інноваційний віртуальний простір співпраці, який дозволив поєднати зусилля мешканців, неурядових організацій, місцевої влади та бізнесу для розвитку громади. У 2019 році за фінансової підтримки Британської ради Кремінська міська рада долучилася до впровадження ініціативи «Розумна Взаємодія» в рамках якої був проведений пітчінг проектів соціальної дії. Протягом чотирьох днів для учасників конкурсу були проведені тренінги з проектного дизайну від Британської Ради, під час яких фасилітатори допомагали учасникам доопрацювати ідеї та надавали рекомендації стосовно їх реалізації. Бюджет конкурсу склав 406,0 тис. грн., 200.0 тис. грн. Британська рада та 206,0 тис. грн. кошти Кремінської міської ради.

За підтримки Британської ради було реалізовано 10 проектів: встановлені контейнери з роздільним збиранням сміття, за ініціативою мешканців встановлені спортивні тренажери в різних районах міста для залучення населення до зайняття спортом, дитячі майданчики, облаштована велопарковка та встановлені карти міста.

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

У 2019 році за фінансової підтримки Європейського інвестиційного банку в рамках Надзвичайної кредитної програми для відновлення України реалізований проект «Капітальний ремонт (заміна) віконних та балконних блоків будівлі дошкільного навчального закладу «Катруся». Загальна вартість проекту 425,9 тис. грн.

Закінчена реалізація проекту «Підвищення енергоефективності муніципальної будівлі Кремінської міської ради. Капітальний ремонт фасаду з утепленням стін. Капітальний ремонт приміщень. Капітальний ремонт (заміна) віконний блоків будівлі» в рамках якого проведено утеплення стін будівлі, зроблений капітальний ремонт приміщень міської ради першого поверху. Загальна вартість проекту 1949,6 тис. грн.

В рамках Програми ООН із відновлення та розбудови миру (UN RPP) за фінансової підтримки Європейського Союзу в 2019 році Кремінською міською радою було отримано Мобільний ЦНАП. Мобільний ЦНАП — спеціально обладнаний транспортний засіб, в якому облаштовані два повноцінні робочі місця адміністраторів для надання адміністративних послуг, який працює як повноцінний офіс ЦНАП та надає послуги у форматі «єдиного вікна» безпосередньо в селищах та селах.

Слід зазначити, що всі проекти реалізовано разом з громадськими організаціями і вони пройшли попереднє громадське обговорення. Всі донорські проекти передбачали співфінансування з міського бюджету, депутатський корпус без заперечень підтримував всі громадські проекти та виділяв кошти на їх співфінансування.

Таким чином громада має підготовлені активні громадські організації для подальшого залучення та реалізації проектів міжнародної технічної допомоги.

2.11. БЮДЖЕТ

Розрахунки показників обсягів надходжень майбутньої ОТГ розраховувались відповідно до бюджетного законодавства та проводились на підставі даних районного бюджету та кожного бюджету міської та сільських рад.

Джерела формування бюджету Кремінської перспективної ОТГ та розрахунковий зведений загальний фонд бюджету представлений в діаграмі на рис. 2.2

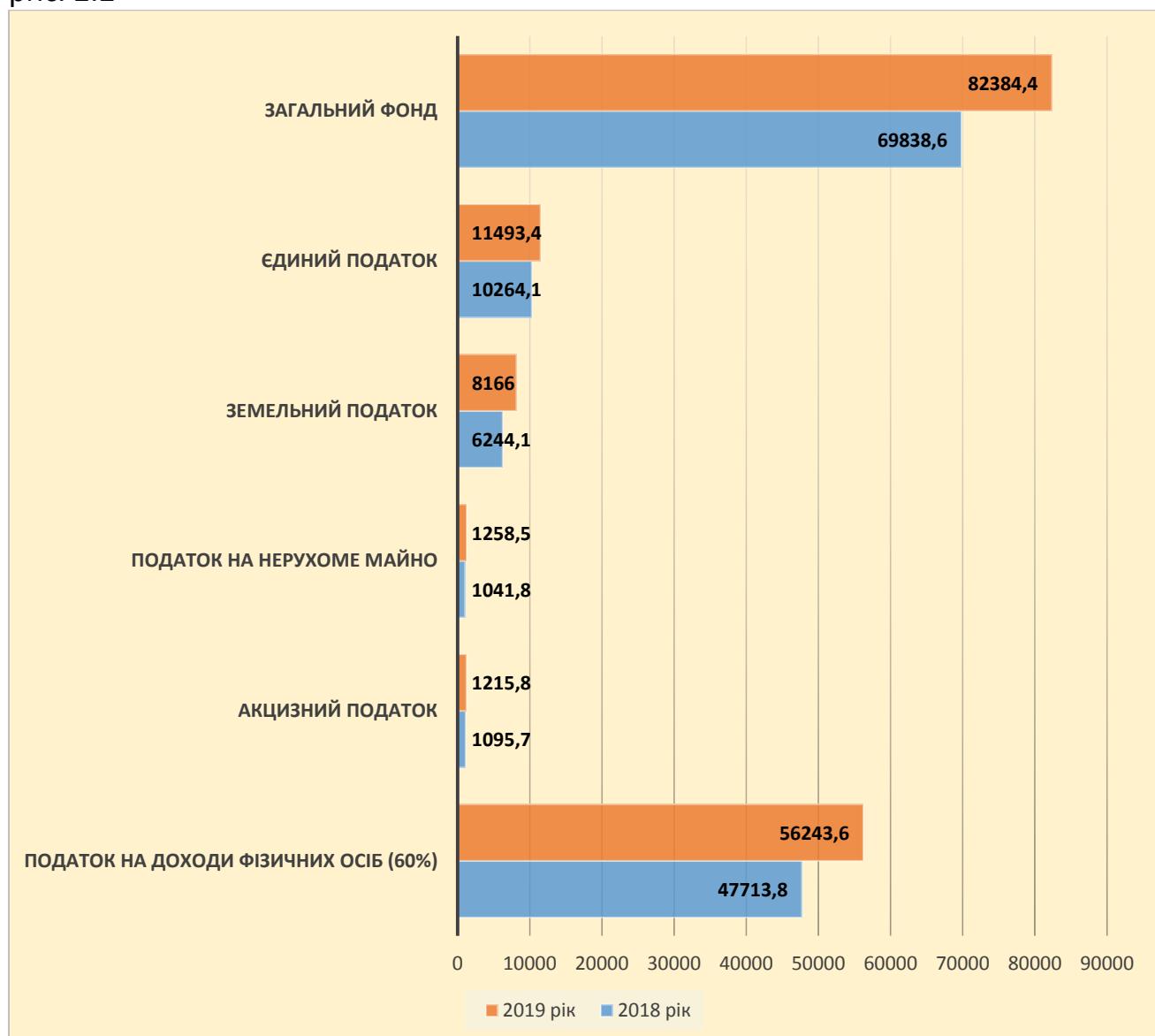

Рис. 2.2. Джерела формування доходної частини бюджету Кремінської перспективної ОТГ та розрахунковий загальний фонд бюджету громади, тис грн.

Аналіз даних свідчить що при формуванні Кремінської перспективної ОТГ та переходу прямі на бюджетні відносини доходна частина загального фонду збільшиться в 3,7 рази в порівнянні з загальним фондом міського бюджету, головним власним джерелом поповнення загального фонду бюджету буде податок на доходи фізичних осіб, та єдиний податок, питома вага яких становитиме 68,2% та 14,0% відповідно.

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

Приєднання двох сільських рад до Кремінської міської ради дозволить збільшити власну доходну частину бюджету, в цілому на 9-10%, а саме за статтями: акцизний податок зросте на 2%-3%, податок на доходи фізичних осіб зросте на 5%-6%, єдиний податок – 12%-13%, податок на нерухоме майно – на 3%. Земельний податок збільшиться на 23%-25%, проте його загальна питома вага в загальному фонді перспективної ОТГ становитиме близько 10%, відповідно до чого його зростання відбудеться на рівні 2,3%-2,5% що суттєво не вплине на загальні показники власних надходжень бюджету.

Зведені розрахунки по власним надходженням бюджету перспективної ОТГ наведені у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8 Основні розрахункові показники власних надходжень бюджету Кремінської перспективної ОТГ.

	Назва показника	Од. виміру	2018 р	2019 р	%
1.	Обсяг надходжень до бюджету об'єднаної територіальної громади від сплати податку на доходи фізичних осіб на 1 особу	грн.	2052,38	2419,29	117,9
2.	Обсяг надходжень до бюджету об'єднаної територіальної громади від плати за землю на 1 особу	грн.	268,59	351,26	130,8
3.	Обсяг надходжень до бюджету об'єднаної територіальної громади від сплати єдиного податку на 1 особу	грн.	441,51	494,38	112,0
4.	Обсяг надходжень до бюджету об'єднаної територіальної громади від сплати акцизного податку на 1 особу	грн.	47,13	52,30	111,0
5.	Обсяг надходжень до бюджету об'єднаної територіальної громади від сплати податку на нерухоме майно на 1 особу	грн.	44,81	54,13	120,8
6.	Доходи загального фонду бюджету об'єднаної територіальної громади (без трансфертів) на 1 особу	грн.	3004,07	3543,72	118,0

Всі розрахункові показники які є складовими власної доходної частини бюджету мають тенденцію до зростання.

Реальні зведені видатки міського та двох сільських бюджетів наведені у таблиці 2.9.

Таблиця 2.9. Зведені показники видатків бюджетів місцевих рад.

	Назва показника	Од. виміру	2018 р	2019 р	%
1.	Капітальні видатки бюджетів міської та сільських рад на 1 особу	грн.	1750,96	1629,66	93,1
1.1	у тому числі в видатки бюджету розвитку на 1 особу	грн.	792,78	1121,93	141,5
2.	Питома вага видатків бюджетів розвитку в капітальних видатках бюджетів громад	%	45,3	68,84	-
3.	Видатки на утримання апаратів управління у фінансових ресурсах міської та сільських рад на 1 особу	грн.	548,93	608,02	110,8
4.	Видатки місцевих бюджетів на фінансування пільг, соціальних послуг, гарантій та житлових субсидій у галузі «Соціальний захист та соціальне забезпечення» на 1 особу	грн.	20,75	16,75	80,7

При переході на прямі бюджетні відносини виникнуть додаткові навантаження на бюджет ОТГ, згідно із статтею 89 Бюджетного Кодексу України, а саме з'являться/збільшяться видатки на освіту (дошкільну, загальну середню, позашкільну тощо), охорону здоров'я (первинна ланка), культуру, соціальний захист та соціальне забезпечення, фізичну культуру і спорт. Проте відповідно до принципів бюджетної системи України для ОТГ передбачаються відповідні субвенції та дотації з Державного бюджету для здійснення в повній мірі власних та делегованих Державою повноважень.

3. PESTEL-аналіз

PESTEL аналіз, опрацьовано робочою групою з розробки стратегії розвитку Кремінської ОТГ. Він врахує наступні фактори P (Political) Політичні, E (Economical) Економічні, S (Social-Culture) Соціально-культурні, T (Technological) Технологічні, E (Ecology) Екологічні, L (Legal) Законодавчі фактори.

При проведенні PESTEL-аналізу визначені ступені впливу факторів, проведена оцінка ймовірності зміни фактору та оцінка впливу кожного окремого фактору. Всі фактори ранжировані та представлені в порядку убування своєї важливості.

PESTEL-аналіз.	
Політичні фактори	
1.	Загроза призупинення реформ з децентралізації.
2.	Реформа держуправління та зміна адміністративно-територіального устрою.
3.	Державне регулювання та дерегуляція.
4.	Регіональна нестабільність.
5.	Високий рівень корупції.
6.	Державна Стратегія регіонального розвитку до 2027 року.
7.	Поява нових політичних сил стимулює населення до активізації зусиль та появи нових прагнень.
8.	Популізм та невиконання обіцянок політиками.
9.	Підтримка з боку ЄС та США щодо припинення конфлікту та відбудови інфраструктури та економіки.
10.	Вплив Росії на дестабілізацію міжнародної політики України.
Економічні фактори	
1.	Відтік трудових ресурсів.
2.	Часті зміни розподілу бюджетних коштів на рівні держави.
3.	Зменшення купівельної спроможності населення.
4.	Дерегуляція.
5.	Падіння ВВП не може забезпечити реалізацію державних програм.
6.	Негативні тенденції світової економіки
7.	Вплив природніх монополістів.
8.	Програми державної підтримки с/г виробників.
9.	Енергоємність ВВП.
10.	Тіньова економіка.
11.	Висока вартість енергоносіїв.
12.	Підприємства що працюють мають юридичну реєстрацію в іншому місці.
13.	Стабільний курс валют.

Соціальні фактори

1. Природне та міграційне скорочення населення.
2. Державна соціальна політика.
3. Негативні наслідки реформи медицини.
4. Низька купівельна спроможність населення.
5. Зарплати в конвертах.
6. Кількість пристарілих самотніх збільшується.
7. Низька релігійність населення.
8. Розвинуте відчуття приватної власності.
9. Зменшення кількості заможних сімей.
10. Фізичне та психологічне перевантаження.
11. Низька політична активність громади.
12. Стереотипи уявлення щодо розподілу гендерних ролей.
13. Тривалі карантинні обмеження.

Технологічні фактори

1. Сучасні технології у сфері безпеки (системи відеоспостереження, розпізнавання обличъ, інформування про надзвичайні ситуації).
2. Можливість втілення нових технологій переробці сільгосппродукції.
3. Енергоефективні технології з поводженням ТПВ.
4. Нові технології в сільському господарстві.
5. Стандарти якості у сфері харчування (НАССР).
6. Інноваційна відсталість.
7. Доступність до телекомунікаційного зв'язку.
8. Інформаційні технології застосовуються у всіх сферах життєдіяльності.

Екологічні фактори

1. Нелегальні звалища ТПВ.
2. Лісові пожежі.
3. Несанкціоновані вирубки лісу.
4. Забрудненість та замулення річок .
5. Наслідки закриття шахт.
6. Глобальне змінення кліматичних умов.
7. Наявність хімічної промисловості поблизу меж ОТГ.
8. Зелені тарифи для постачальників електроенергії.

Законодавчі фактори

1. Зволікання Земельним кодексом, невиконання Закону «Про природно-заповідний фонд України».

2. Подальша оптимізація системи охорони здоров'я (Законодавство України про охорону здоров'я).
3. Наявність нормативно-правових актів, що визначають спрямування державної політики у сфері соціального захисту та соціального забезпечення.
4. Переформатування Податкового кодексу.
5. Подальша реалізація зasad Закону про захист прав споживачів.
6. Забезпечення доступності якісної правової допомоги Закон про зайнятість.
7. Збільшення відповідальності за неякісну продукцію (Закон про захист прав споживачів).
8. Зміни в системі освіти (переформатування Законів про освіту).
9. Законодавство із питань інтелектуальної власності.
10. Забезпечення захисту персональних даних.
11. Подальша реалізація системи публічних закупівель «PROZORRO».
12. Затягування процесів що підлягають погодженню з боку Антимонопольного комітету.
13. Виконання норм Закону України “Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків”, реалізація міжнародних і національних зобов’язань України з цих питань.

Результати PESTEL-аналізу використані при формуванні робочою групою Можливостей та Загроз при розробці SWOT-аналізу.

4. SWOT - аналіз Кремінської перспективної ОТГ

При розробці SWOT-аналізу робочою групою були враховані результати анкетування жителів щодо проблем розвитку громади, в якому взяли участь понад 867 респондентів. Взагалі всі проблемні питання що були підняті громадськістю, після уніфікації співпадали з думками членів робочої групи з розробки Стратегії.

Після їх ранжування, за бальним принципом, робочою групою всі чинники були розставлені за важливістю.

SWOT - аналіз

СИЛЬНІ СТОРОНИ	СЛАБКІ СТОРОНИ
<p>1. Найбільш вигідне розміщення в регіоні з боку логістики (наявність ЖД станції, через територію ОТГ проходять автомагістраль Харків-Луганськ та автомагістраль на Донецьк).</p> <p>2. Наявна інфраструктура для розвитку туризму, відпочинку та спорту (бази відпочинку, санаторії, дитячий оздоровчий комплекс, олімпійська база підготовки, будівлі та споруди, які можна перепрофілювати під об'єкти туризму).</p> <p>3. Наявність природних ресурсів (ліси, озера, ріка Сіверський Донець, річка Красна та малі річки, артезіанска питна вода, карбонато-натрієва вода, флора і фауна, вугілля, природний газ, пісок, крейда, глина).</p> <p>4. Розгалужена мережа закладів освіти, охорони здоров'я, культури, в т.ч. переміщених з території тимчасово не підконтрольній уряду України.</p> <p>5. Вдалий практичний досвід роботи з міжнародними донорськими організаціями та міжнародними фондами;</p> <p>6. Наявність значної частини населення працездатного віку (більше 40%) та кваліфікованої робочої сили.</p> <p>7. Близькість ринків збути продукції сільгосппереробки та харчової промисловості;</p>	<p>1. Відсутня внутрішня транспортна інфраструктура (автобусне сполучення між містом та селами).</p> <p>2. Низький рівень відчуття безпеки населення громади.</p> <p>3. Незавершена процедура створення Генерального плану.</p> <p>4. Незадовільний стан протипожежного захисту сільських населених пунктів.</p> <p>5. Відсутня система збору, розподілу та утилізації ТПВ, ресурс полігонів ТПВ закінчується.</p> <p>6. Недостатній розвиток комунальної інфраструктури та низька якість послуг в сільській місцевості (дороги, тепло-газозабезпечення, водопостачання, каналізація).</p> <p>7. Рівень середніх зарплат нижче чим в середньому по області, низький рівень життя та платоспроможності населення.</p> <p>8. Відсутні облаштовані за нормами/сертифіковані місця відпочинку на воді.</p> <p>9. Від'ємний демографічний приріст та від'ємне сальдо міграції.</p> <p>10. Відсутність туристичного продукту для різних цільових груп.</p> <p>11. Зношеність та застарілість</p>

<p>8. Наявність програми сталого енергетичного розвитку міста.</p> <p>9. Спрощений доступ до послуг і консультацій ЦНАП для сільських населених пунктів через наявність пересувного ЦНАПу.</p> <p>10. Активні місцеві Бізнес-Асоціація та Спілка підприємців;</p> <p>11. Утворенні ОСББ, створені ефективні власники житлового фонду в місті;</p> <p>12. Створено заповідник – Національний природний парк «Кремінські ліси»</p> <p>13. наявність незадіяних промислових майданчиків та вільних земельних ділянок для інвестицій.</p> <p>14. Створено консультативно-дорадчий орган з гендерної політики та механізм реагування на випадки гендерно зумовленого насильства у громаді</p> <p>15. Активні громадські організації які працюють на розвиток території.</p>	<p>житлового фонду.</p> <p>12. Високий рівень зносу об'єктів туристичної інфраструктури, сезонність їх роботи, та незадовільний стан доріг які ведуть до туристично привабливих об'єктів.</p> <p>13. Переробка сільгосппродукції не орієнтована на кінцевого споживача.</p> <p>14. Тіньові схеми в оплаті праці в бізнесових структурах.</p>
--	--

МОЖЛИВОСТІ	ЗАГРОЗИ
<p>1. Модернізація виробничих потужностей на підприємствах, у т.ч. АПК, запровадження новітніх та енергозберігаючих технологій за держаної підтримки.</p> <p>2. Припинення збройного конфлікту на Сході України.</p> <p>3. Подальше впровадження реформ, зокрема реформи місцевого самоврядування;</p> <p>4. Прийняття нових правових актів щодо стимулювання розвитку Луганської та Донецької областей.</p> <p>5. Стабільний курс валют, зменшення рівня інфляції.</p> <p>6. Покращення демографічної</p>	<p>1. Активізація бойових дій в районах на лінії розмежування;</p> <p>2. Подальше підвищення цін на енергоносії;</p> <p>3. Згортання процесів децентралізації, у т.ч. в бюджетних відносинах.</p> <p>4. Зміни в законодавстві в частині ведення підприємницької діяльності.</p> <p>5. Подальше скорочення трудових ресурсів за рахунок міграційних процесів.</p> <p>6. Скорочення міжнародної технічної допомоги та іноземних</p>

ситуації, в т.ч. шляхом повернення населення із заробітків із-за кордону.

7. Подолання корупції у владі.

8. Подальша інтеграція в ЄС та збільшення рівня доступності до проектів міжнародної технічної допомоги.

9. Впровадження використання альтернативних джерел енергії за рахунок іноземних інвесторів.

10. Покращення рівня екологічного стану.

11. Подальша реалізація міжнародних і національних зобов'язань України зі сприяння гендерній рівності.

інвестицій в економіку.

7. Політична нестабільність;

8. Зростання інфляції, нестабільність національної валюти, високі кредитні ставки в банках.

9. Погіршення екології у субрегіоні через техногенні фактори;

10. Високий рівень корупції у владі.

5. ГОЛОВНІ ЧИННИКИ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ

5.1. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

При опрацюванні Стратегічного бачення Кремінської перспективної об'єднаної територіальної громади Робоча група орієнтувалася на три складові стратегії:

- розвиток місцевої економіки,
- розвиток людського капіталу,
- збереження довкілля.

Формування спільної перспективи відбулось через описання майбутнього громади. Ця спільна перспектива, являє собою поєднання існуючих в громаді, глибоко укорінених норм і цінностей, а також нових норм і цінностей, які громада хоче застосувати в майбутньому для подолання проблем розвитку і викликів та забезпечення сталості.

На засіданні робочої групи визначені ідеї для репозиціонування території на наступні 5 років:

- Вивести сільгоспідприємства й сільгоспереробку на новий рівень розвитку, акцентувавши що пріоритет буде надаватися суб'єктам господарювання що виробляють продукцію з високою доданою вартістю.
- Створити комфортні умови для інвесторів, а також для започаткування й ведення бізнесу, у тому числі жіночого та молодіжного підприємництва.
- Акцентувати увагу на пріоритеті розвитку індустрії туризму.
- Поліпшити транспортну інфраструктуру та транспортне сполучення між селами що увійдуть до ОТГ, з урахуванням вимог доступності для маломобільних груп населення.
- Створити якісні, комфортні та безпечні умови життя для жінок та чоловіків, незалежно від їх віку, фізичного стану, місця проживання у громаді.

В режимі «мозкового штурму» на засідання робочої групи зазначений перелік ідей було трансформовано в наступне Стратегічне бачення:

Кремінська ОТГ – спроможна громада з привабливими умовами для розвитку бізнесу та агропромислового комплексу з розвинутим туристичним та рекреаційним середовищем, місце для комфортного та безпечноого проживання та відпочинку.

5.2.СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ КРЕМІНСЬКОЇ ПЕРСПЕКТИВНОЇ ОТГ

Сценарне моделювання є важливою методологічною базою стратегічного вибору, який враховує що, крім об'єктивного аналізу соціально-економічної ситуації в громаді є достатньо вірогідні прогнози, побудовані на статистично зафіксованих тенденціях і кількісних показниках, з урахуванням особливостей функціонування тих секторів і сфер економіки які є найбільш вагомими для перспективної ОТГ.

Основними сценаріями розвитку є: інерційний (песимістичний), оптимістичний та реалістичний.

Інерційний (песимістичний), сценарій розвитку регіону формується за комплексу припущень, що баланс зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на стан громади як соціально-економічної системи залишається незмінним, тобто послідовність станів системи змінюється за інерцією: громада рухається по інерції, суспільно-економічний стан країни не сприяє розвитку.

Оптимістичний сценарій розвитку будується на припущеннях, за яких формуються найсприятливіші зовнішні (глобальні та національні) та внутрішні (ті, які громада здатна створити самостійно) фактори впливу: громада активно використовує можливості в умовах швидкого суспільно-економічного розвитку країни.

Реалістичний (цільовий) сценарій є результатом критичної оцінки та можливих обмежень формування системи припущення оптимістичного сценарію розвитку: громада докладає зусиль для розвитку, хоч суспільно-економічний стан країни не завжди сприяє розвитку.

Найважливішими прогнозами в контексті формування сценаріїв розвитку громади є демографічний, економічний та соціальний прогнози.

Базові припущення сценаріїв розвитку національного/регіонального рівня були опрацьовані спільною практиків з стратегічного планування, базові припущення місцевого рівня та результати сценаріїв були опрацьовані в фокус групах.

Інерційний (песимістичний) сценарій розвитку

Базові припущення інерційного сценарію – національний/регіональний рівень:

1. Військовий конфлікт на Сході України активізується.
2. Видатки на оборону країни та підтримки ЗСУ збільшуються.
3. Верховна Рада приймає тільки популістські Закони які не стимулюють економічне зростання.

4. Адміністративна реформа (укрупнення районів) відбувається, місцеві вибори проходять, але децентралізація проходить мляво, всі основні заходи відкладаються на невизначений строк, а по деяким питанням взагалі йдуть зворотні процеси.
5. Можливості самоврядування обмежуються існуючим законодавством, перехід на прямі бюджетні відносини не відбувається.
6. Замість реальних системних реформ спостерігаємо їх імітацію. Рівень корупції в країні не зменшується.
7. ВВП країни у 2020 році знижується на 13-14%, у подальших роках спостерігається незначне зростання на 1,0-1,5%.
8. Закон про ринок землі прийнятий но не працює, як планувалось оскільки недостатньо підзаконних актів. Поетапні обмеження не знімаються.
9. Гривня підтримується міжнародними кредитами та непродуманими інтервенціями НБУ на валютному ринку, курс валют нестабільний.
10. Інвестиційна привабливість України залишається низькою, залучення інвестицій в економіку Луганської області не відбувається.
11. Податковий тиск на підприємців залишається високий, в тінь переходять більше 50% малого і середнього бізнесу.
12. Державні інвестиції у розвиток інфраструктури (дороги, залізничні колії, транспортна інфраструктура) в наслідок перерозподілу коштів на боротьбу з коронавірусом заморожуються, державні цільові програми не працюють в наслідок дефіциту держбюджету.
13. В умовах непрозорого формування та збільшення тарифів на газ та електроенергію підвищується вірогідність збільшення рівня неплатежів населення, що призводить до поглиблення кризи в ЖКГ.
14. Регіон впроваджує Стратегію розвитку, проте в план її реалізації постійно вносяться зміни згідно побажань керівництва області, виходячи з напрямків державного фінансування.
15. Медична реформа загальмована, в наслідок чого вся система розбалансована.
16. Мережа навчальних закладів країни та регіону в наслідок інертності не забезпечує пропозицію робочої сили відповідно до потреб місцевого ринку праці.

Базові припущення інерційного сценарію – місцевий рівень:

1. Вибори до ОТГ проводяться в жовтні 2020 року, проте внаслідок перерозподілу функцій до укрупнених районів перехід ОТГ на прямі бюджетні відносини не відбувається.
2. Рівень реальної бюджетної забезпеченості громади не змінюється.
3. Структура економіки громади лишається незмінною.
4. Інвестиційний та підприємницький клімат у громаді залишається на тому ж рівні.
5. Рівень купівельної спроможності населення постійно знижується.

6. Ринок праці розбалансований, що призводить до зростання рівня безробіття.

7. Громада не в змозі використати туристичний потенціал.

Результат інерційного сценарію:

- Демографічна ситуація погіршується, особливо в сільській місцевості. Вікова структура населення змінюється в бік скорочення працездатного населення та його «старіння».

- Реальні доходи населення скорочуються на 1% щорічно.

- Модернізація сільгосппереробних підприємств не проводиться, сільгоспвиробники не вкладаючи достатньо коштів в підживлення земель зменшують їх родючість. Низька ефективність виробництва погіршує доходи сільського населення громади та місцевого бюджету.

- Села занепадають через відсутність місць праці та реальних джерел доходів сільського населення.

- Внаслідок скорочення робочих місць в реальному секторі більшість населення живе за рахунок торгівлі, послуг, бюджетних, пенсійних та соціальних виплат, відбувається міграція робочої сили за межі громади, молодіж вимушена виїжджати до інших міст України, або за кордон.

- Несприятливий підприємницький клімат та низька інвестиційна привабливість громади не сприяють детінізації економіки. Реальний сектор економіки повільно скорочується.

- Кількість учнів в школах скорочується, навантаження на бюджет зростає.

- Лікарський склад скорочується, якість медичних послуг погіршується.

- Зростання доходів бюджету не відбувається, об'єкти інженерно-комунальної інфраструктури громади занепадають, модернізація інфраструктури розтягується на довгі роки та залежить від фінансування за рахунок бюджетів вищого рівня.

- Ресурсів на рекультивацію полігону ТПВ, або будівництва сміттєпереробного підприємства не має. Стихійні звалища стають все більшими, збільшується екологічне навантаження що тягне за собою збільшення захворюваності населення.

- Туристична інфраструктура не розвивається, туристична обізнаність зменшується.

Модернізаційний (оптимістичний) сценарій розвитку

Базові припущення модернізаційного сценарію – національний та регіональний рівень:

1. Військове протистояння на Сході України припиняється.

2. Видатки на оборону країни та підтримки ЗСУ стабілізуються.

3. Верховна Рада приймає низку необхідних Законів що стимулює економічне зростання й підвищує обізнаність країни серед міжнародних партнерів.
4. Адміністративна реформа (укрупнення районів) відбувається, місцеві вибори проходять. Реформа з децентралізації та держуправління виводить ОТГ на новий рівень, що забезпечує фінансову спроможність громад.
5. Рішуче впроваджуються системні реформи: судова, податкова, земельна та ін. Рівень корупції зменшується.
6. ВВП країни після падіння у 2020 році активно зростає (6% щорічно).
7. Лібералізація ринку землі відбувається з поетапним зняттям обмежень, проте іноземним компаніям забороняється купувати землю.
8. Грифня стабільна.
9. Продовження євроінтеграційних процесів сприятиме зростанню зацікавленості інвесторів до України, інвестиційна привабливість країни покращується.
10. Податкова реформа виводить бізнес із «тіні».
11. Ефективно працюють державні фонди розвитку, у тому числі за рахунок МТД та МВФ.
12. Тарифи на комунальні послуги є економічно обґрунтованими, а виважена соціальна політика держави мінімізує ризики росту неплатежів з ЖКХ та енергоносії.
13. Регіон активно впроваджує Стратегію розвитку, та ефективно знаходить кошти у тому числі небюджетні на виконання плану її реалізації.
14. Завдяки медичній реформі підвищується рівень надання медичних послуг.
15. Мережа навчальних закладів країни та регіону забезпечує пропозицію робочої сили відповідно до потреб місцевого ринку праці.

Базові припущення модернізаційного сценарію – місцевий рівень:

1. Вибори в ОТГ проводяться у жовтні 2020 року. Громада активно здійснює переформатування органів управління, у відповідності до нових покладених завдань.
2. Громада формує власну ідентичність, а її населення сприймає ОТГ як адміністративно-територіальну одиницю.
3. Сформовані базові планувальні документи громади: стратегія розвитку до 2027 року, відповідні програми, зонування земель громади, схема планування громади, інвестиційний паспорт громади.
4. Громада переходить на прямі бюджетні відносини, бюджет ОТГ зростає до 5-ти разів, ефективно використовує державні субвенції та дотації за рахунок чого значно покращується рівень життя в громаді.

5. Громада є активним учасником впровадження Стратегії розвитку регіону та, відповідно, реципієнтом Державних розвиткових фондів, у тому числі в частині реалізації міжмуніципальних договорів.
6. У громаді покращується підприємницький та інвестиційний клімат – громада стає привабливою для інвесторів.
7. Створюються привабливі інвестиційні пропозиції у сферах глибокої переробки с/г продукції та високотехнологічних виробництв.
8. Внаслідок підвищення заробітної плати мешканці громади які були на заробітках в інших регіонах та країнах повертаються.
9. Громада ефективно використовує власний туристичний потенціал, значно покращується туристична інфраструктура за рахунок малого бізнесу.
10. Росте обізнаність з боку міжнародних донорських організацій, проводяться заходи щодо підвищення інституційної спроможності громади.

Результат модернізаційного сценарію:

- Громада поступово формує свій новий імідж як самодостатньої, заможної та інвестиційно привабливої території.
- Існуючі виробництва на території ОТГ модернізуються та збільшують обсяги виробництва сільськогосподарської продукції.
- Підвищується питома вага продукції з високою доданою вартістю, прибутковість підприємств зростає.
- Громада здійснює інвентаризацію земель та формує портфель привабливих інвестиційних пропозицій, активно просуваючи їх на інвестиційні ринки.
- В громаду заходять стратегічні інвестори, зокрема у сфері рекреації та туризму, комунальних послуг, у тому числі поводження з ТПВ.
- Навколо стратегічних інвесторів активізується малий і середній бізнес, заповнюючи логістично-послугову нішу.
- Зростає рівень середньої заробітної плати на 5% щорічно, що стимулює внутрішній ринок.
- Поступово збільшується народжуваність, міграційні процеси сприяють збільшенню населення ОТГ.
- Якість медичних послуг зростає, рівень захворюваності жителів ОТГ знижується, тривалість життя також збільшується.
- Проекти розвитку в рамках реалізації Стратегії розвитку області активізують економічне життя на сільських територіях, зокрема розвивається кооперативний рух.
- Активність населення громади збільшується, формуються нові громадські організації які додатково залучають небюджетні кошти до громади.
- Ефективне залучення власних коштів, державних субвенцій та коштів МТД, разом з чітким планом модернізації інженерної та соціальної

інфраструктури в середньостроковій перспективі дозволяють значно підвищити рівень комфорту проживання мешканців ОТГ.

- Покращення туристичної інфраструктури підвищує обізнаність громади, кількість туристів зростає, підвищуються доходи малого бізнесу та народних промислів.

Реалістичний (цільовий) сценарій розвитку.

Базові припущення реалістичного сценарію – національний/регіональний рівень:

1. Військове протистояння на Сході України продовжується но завдяки виконанню Мінських домовленостей з обох боків конфлікт починає затухати, відкриваються нові пункти пропуску що знижує соціальну напругу.
2. Видатки на оборону країни та підтримки ЗСУ стабілізуються.
3. Верховна Рада приймає низку Законів проте цього не достатньо для стимулювання економічного зростання.
4. Адміністративна реформа (укрупнення районів) відбувається, місцеві вибори проходять, але децентралізація проходить мляво.
5. Перехід на прямі бюджетні відносини відбувається частково, по деяких позиціям прямі відносини відкладаються на декілька років.
6. Реформи проводяться на вимогу МВФ та інших міжнародних інституцій, проте вони часто мають безсистемний та популістський характер. Рівень корупції поступово зменшується.
7. ВВП країни після падіння у 2020 році зростає повільно (3-4% щорічно).
8. Лібералізація ринку землі відбувається з поетапним зняттям обмежень, проте іноземним компаніям забороняється купувати землю.
9. Гриня стабільна, коливання курсу відбувається у встановлених коридорах.
10. Інвестиційна привабливість країни поволі покращується.
11. Податкова реформа та державні програми стимулювання бізнесу поступово виводять бізнес із «тіні».
12. Держані інвестиції спрямовуються тільки на проекти регіонального і державного значення.
13. Тарифи на комунальні послуги є економічно обґрунтованими, а система соціального захисту забезпечує пільгами та субсидіями незахищені верстви населення.
14. Регіон впроваджує Стратегію розвитку до 2027 року, проте фінансових ресурсів на її реалізацію недостатньо.
15. Проходить оптимізація системи медицини, рівень надання медичних послуг поступово покращується та забезпечує базову потребу мешканців.

16. Мережа навчальних закладів країни та регіону забезпечує пропозицію робочої сили відповідно до потреб місцевого ринку праці.

Базові припущення реалістичного сценарію – місцевий рівень:

1. Вибори в ОТГ проводяться у жовтні 2020 року. Громада активно здійснює переформатування органів управління, у відповідності до нових покладених завдань.
2. Громада формує власну ідентичність, а її населення сприймає ОТГ як адміністративно-територіальну одиницю.
3. Сформовані базові документи: Стратегія розвитку до 2027 року, відповідні програми, зонування земель громади, схема планування громади, інвестиційний паспорт громади.
4. У громаді покращується підприємницький та інвестиційний клімат – громада стає привабливою для інвесторів, насамперед внутрішніх.
5. Створюються привабливі інвестиційні пропозиції у сферах глибокої переробки с/г продукції, високотехнологічних виробництв.
6. Внаслідок підвищення заробітної плати негативні міграційні процеси затухають.
7. Громада є активним учасником впровадження Стратегії розвитку регіону але реципієнтом Державного Фонду регіонального розвитку не стає.
8. Громада переходить на прямі бюджетні відносини, бюджет ОТГ зростає до 3,5-4-х раз, ефективно використовує державні субвенції на розвиток інфраструктури за рахунок чого поступово покращується інфраструктура ОТГ.
9. Громада поступово підвищує ефективність використання власного туристичного потенціалу.

Результат реалістичного сценарію:

• Громада об'єднується відповідно до перспективного плану, та поступово формує свій новий імідж як самодостатньої, заможної та інвестиційно й екологічно привабливої території.

• Громада здійснює інвентаризацію земель та формує портфель привабливих інвестиційних пропозицій, активно просуваючи пропозиції щодо створення виробництв з високою доданою вартістю продукції.

• Внаслідок ефективної політики місцевої влади громада залучає інвесторів у пріоритетні галузі економіки, у тому числі сільгосппереробку.

• В громаду поступово заходять інвестори, зокрема у галузі сільгосппереробки, у сфері рекреації та туризму, комунальних послуг, у тому числі поводження з ТПВ.

• Існуючі виробництва на території ОТГ модернізуються та збільшують обсяги виробництва.

• Підвищуються доходи малого бізнесу та народних промислів від туризму.

• Зростає рівень доходів населення, що стимулює внутрішній ринок.

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

• Рівень захворюваності жителів ОТГ знижується, тривалість життя збільшується.

• Проекти розвитку в рамках реалізації Стратегії активізують економічне життя в сільських територіях, розвивається кооперативний рух, створюються нові види бізнесу заповнюючи логістично-послугову нішу тощо.

• Активність населення громади збільшується, громадські організації додатково залучають небюджетні кошти до громади.

• Ефективне залучення власних коштів, державних субвенцій та коштів МТД разом з чітким планом модернізації інженерної та соціальної інфраструктури в середньостроковій перспективі дозволяють підвищити рівень комфорту проживання мешканців ОТГ.

На засіданні робочої групи було прийняте рішення що подальше написання розділів Стратегії базуватиметься на реалістичному сценарії.

6. ГОЛОВНІ ПРОБЛЕМИ, ДЕРЕВА ПРОБЛЕМ

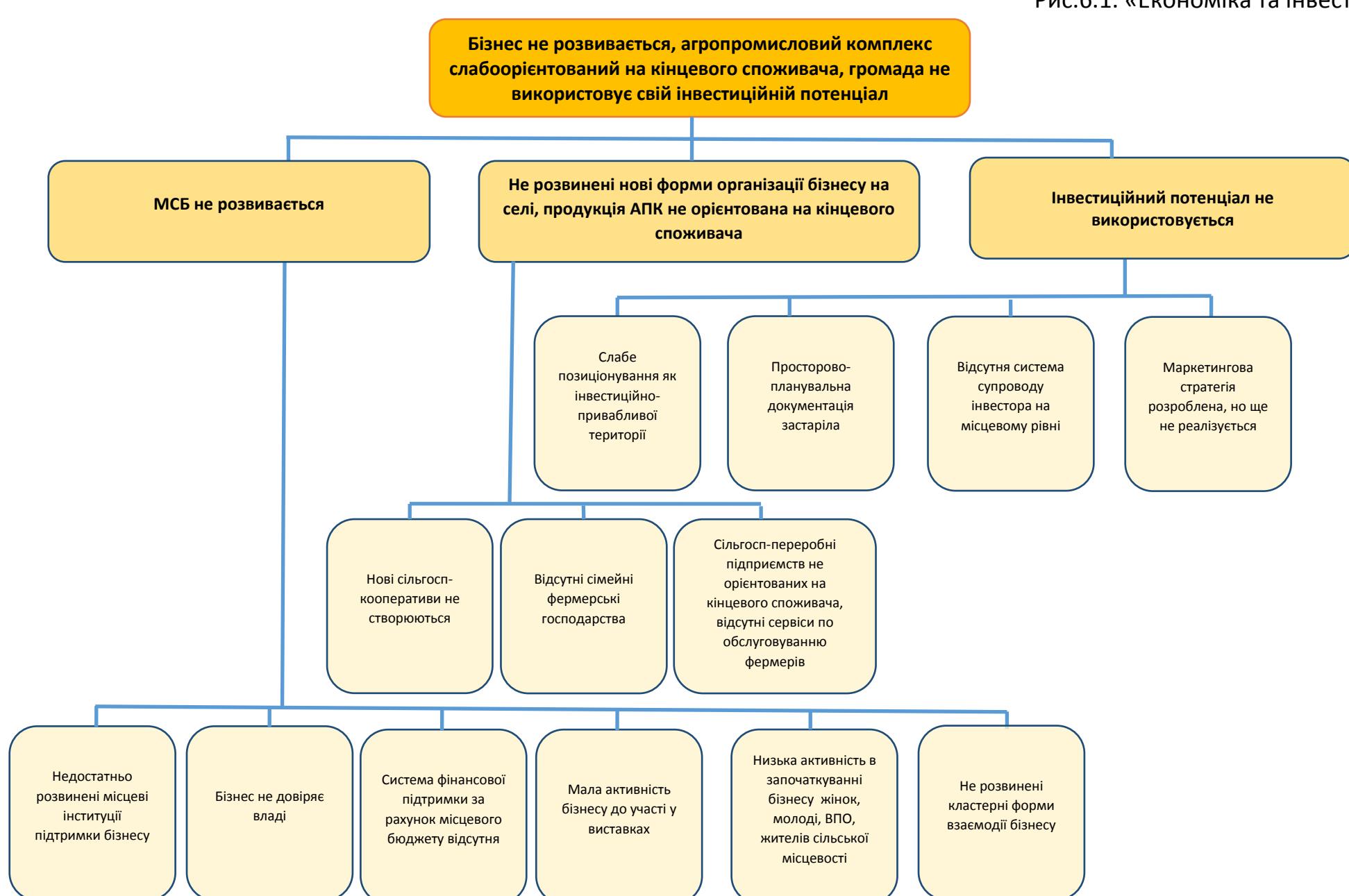
Беручи до уваги що громада бажає розвиватись за реалістичним сценарієм, базуючись на стратегічному баченні розвитку громади, оцінивши поточну ситуацію та врахував слабкі сторони SWOT-аналізу, відповідно до прийнятої методології процесу розробки Стратегії визначені найбільш важливі проблеми для розвитку громади, в таких сферах як:

- Економіка та інвестиції;
- Туризм та супутня інфраструктура;
- Система життєдіяльності та енергоефективність;
- Соціальна інфраструктура та людський капітал;
- Врядування громадою, безпека.

Всі проблеми в зазначених сферах опрацьовані на засіданнях робочої групи, та сформульовані головні:

- 1. Бізнес не розвивається, агропромисловий комплекс слабоорієнтований на кінцевого споживача, громада не використовує свій інвестиційний потенціал.**
- 2. Слабо використовуються туристичний потенціал та наявні рекреаційні зони, дозвілля мешканців та мешканок різного віку не змістовне.**
- 3. Громада не енергоефективна, рівень життєзабезпечення людей не відповідає сучасним вимогам.**
- 4. Умови для розвитку та збереження людського капіталу не відповідають сучасним потребам.**
- 5. Недостатня прозорість врядування громадою, інфраструктура громадської безпеки не відповідає сучасним умовам.**

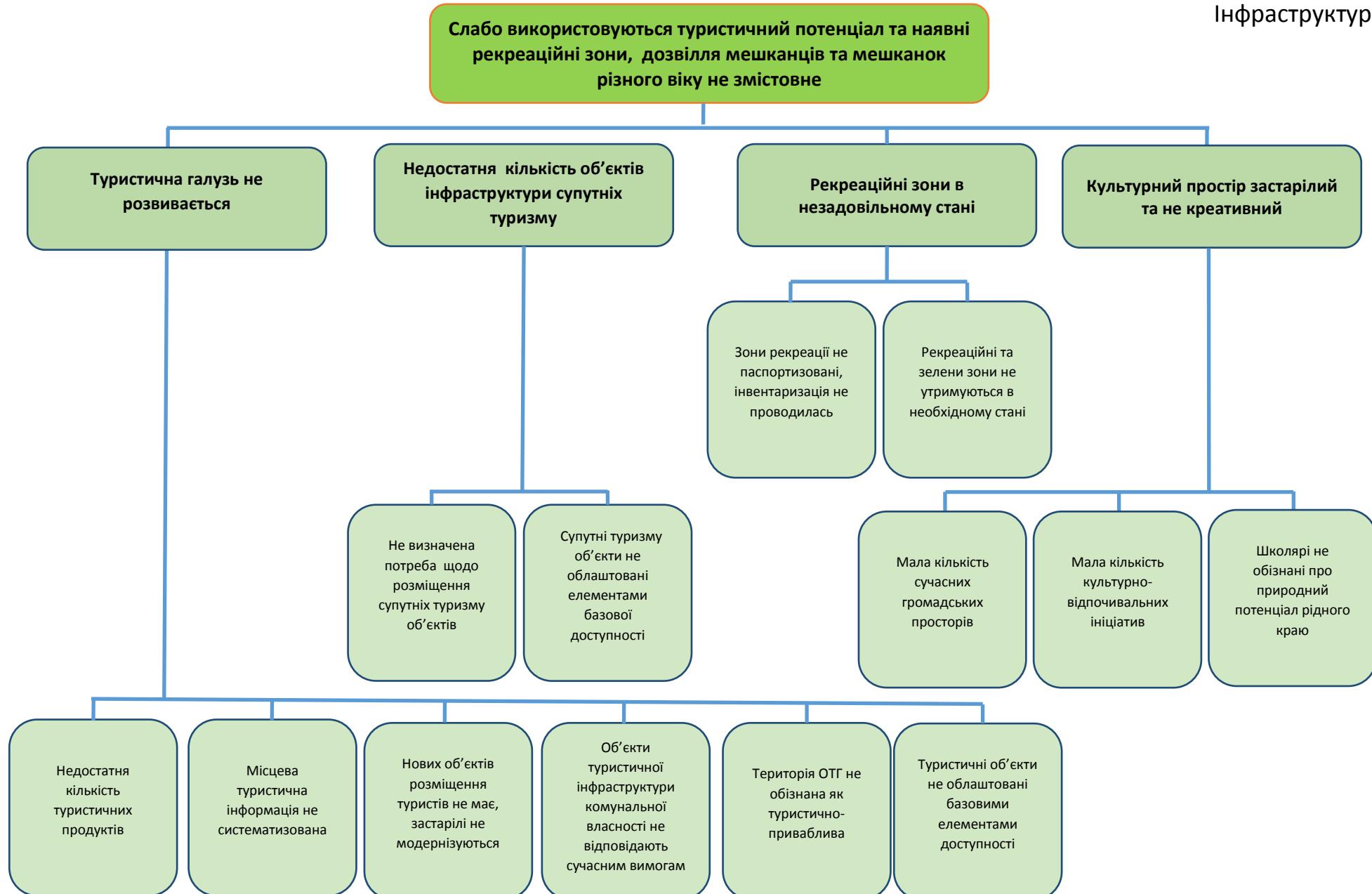
Для всіх головних проблем побудовані «Дерева проблем», які мають логічну структуру, яка відображує перелік існуючих проблем громади побудований в логічну ієрархію, рис. 6.1-6.5.

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

Рис.6.2. «Туризм та супутня
Інфраструктура»

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

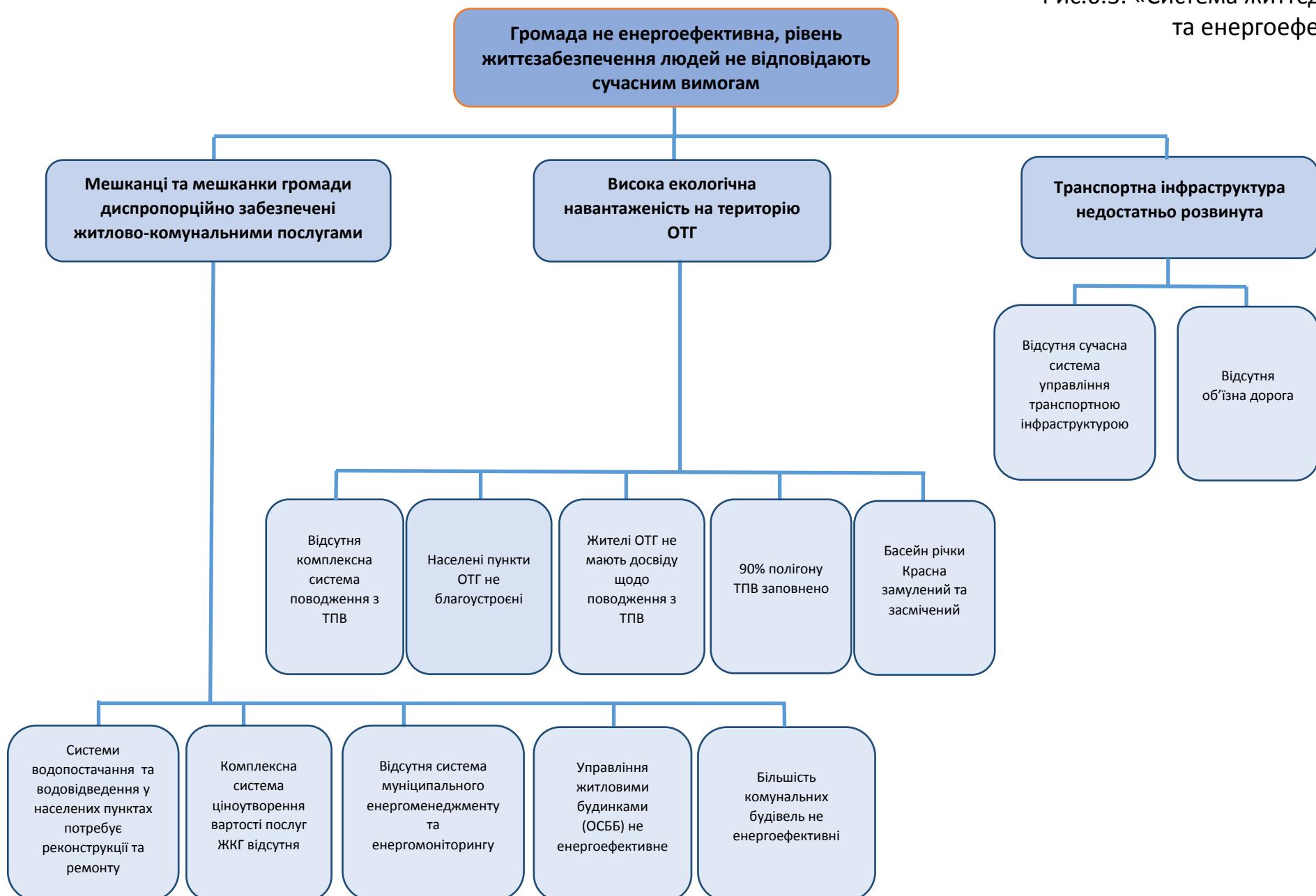
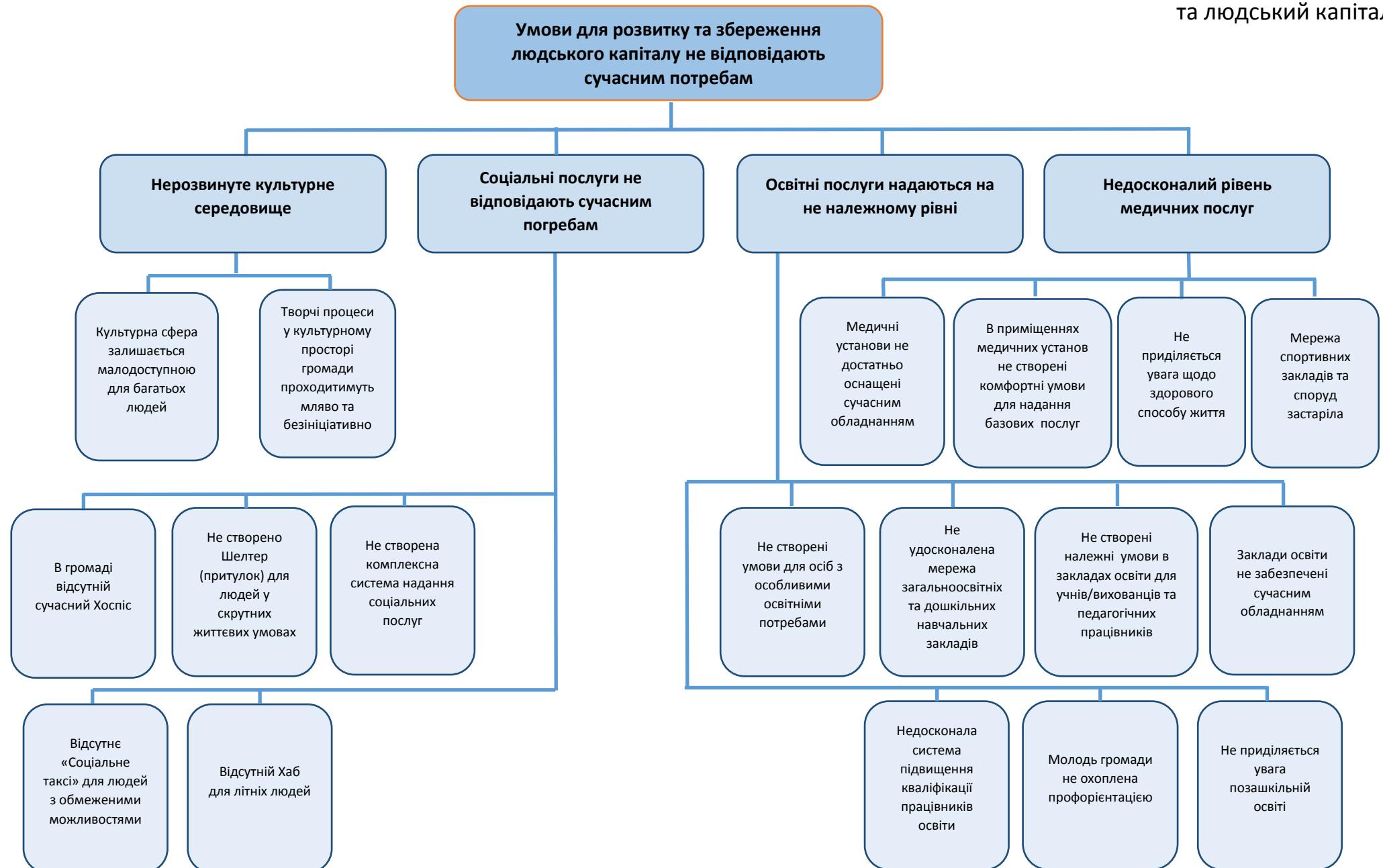

Рис.6.3. «Система життєдіяльності та енергоефективність

Рис.6.4. «Соціальна інфраструктура та людський капітал»

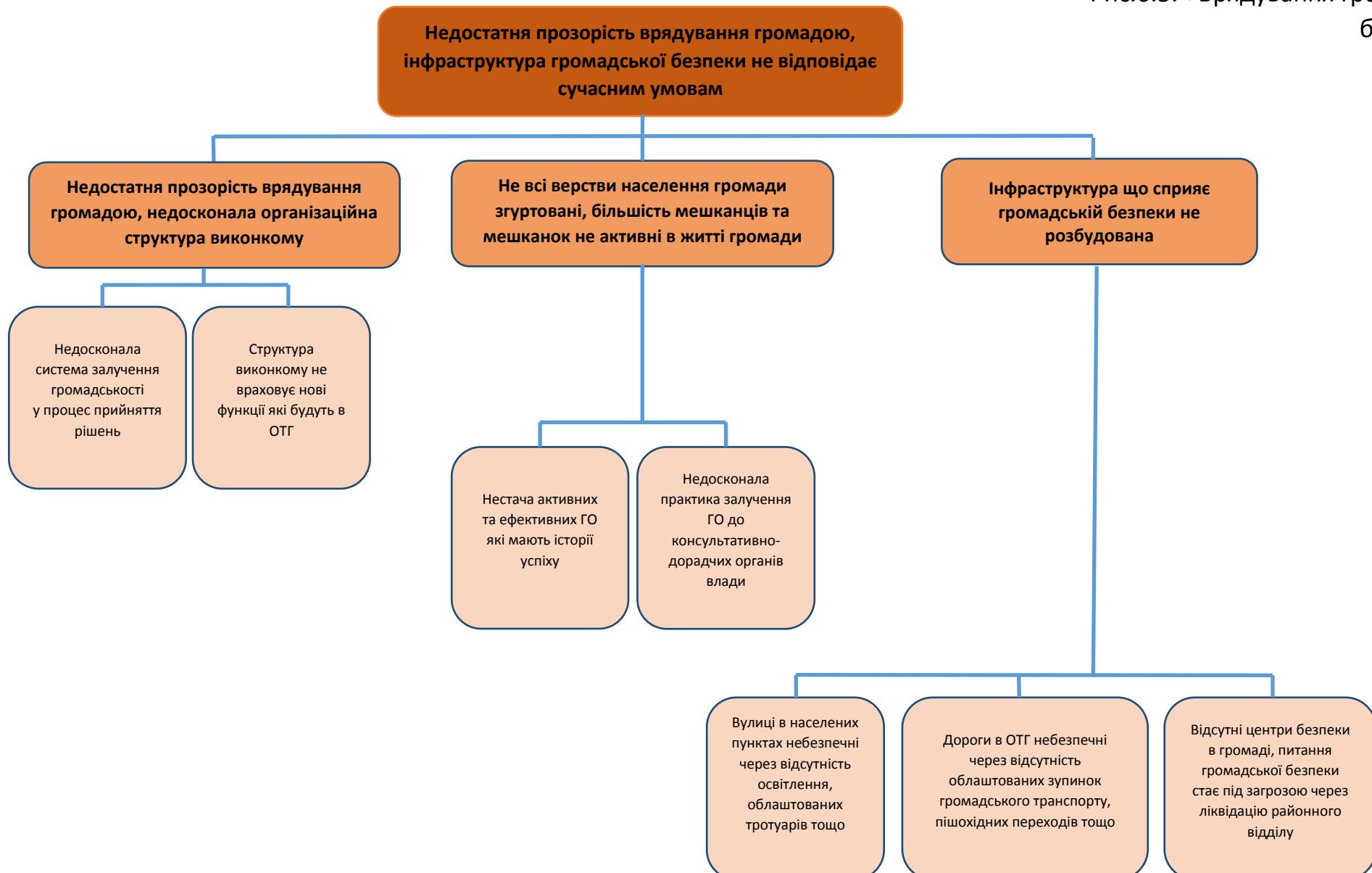

Рис.6.5. «Врядування громадою, безпека»

7. СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ, ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

7.1. СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ

Кременська ОТГ – спроможна громада з привабливими умовами для розвитку бізнесу та агропромислового комплексу з розвинутим туристичним та рекреаційним середовищем, місце для комфортного та безпечної проживання та відпочинку.

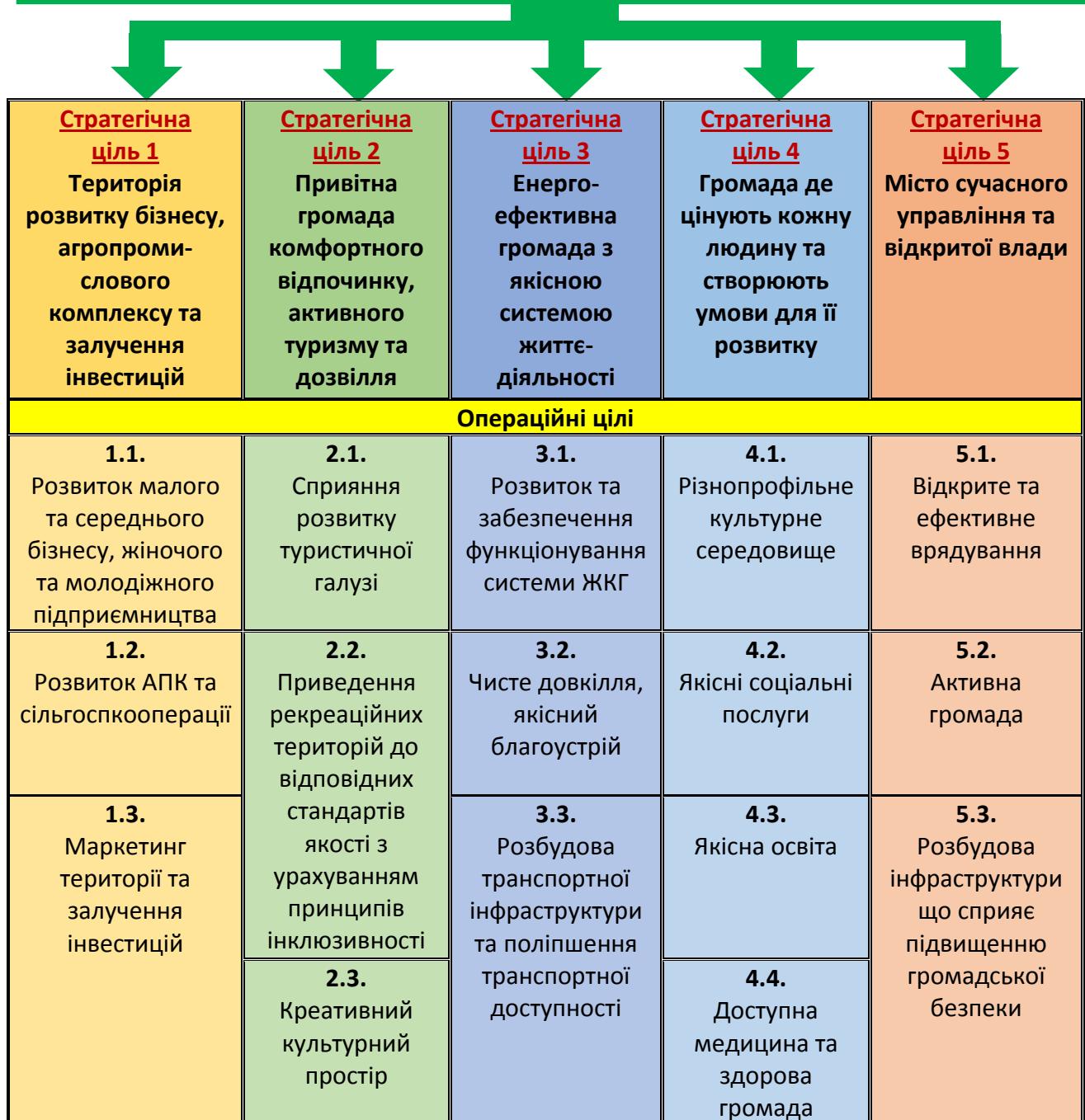

Рис. 7.1. Стратегічне бачення, стратегічні та операційні цілі

Стратегічні, операційні цілі сформовані, за принципом дзеркальних перетворень головних проблем та проблем другого рівня відповідно, які сформульовані в деревах проблем. На рис. 7.1. структуровано показані

стратегічне бачення, стратегічні та операційні цілі.

7.2. ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

Проблеми третього рівня на засіданнях робочої групи були дзеркально перетворені в завдання які увійшли в операційні цілі (табл. 7.1.).

Таблиця 7.1. Стратегічні, операційні цілі та завдання.

Стратегічні цілі	Операційні цілі	Завдання
1. Територія розвитку бізнесу, агропромислового комплексу та залучення інвестицій.	1.1. Розвиток малого та середнього бізнесу, жіночого та молодіжного підприємництва.	<p>1.1.1. Розвиток бізнес-асоціацій, інституцій підтримки бізнесу</p> <p>1.1.2. Ефективне партнерство та активний діалог влади та бізнесу</p> <p>1.1.3. Запровадження системи фінансової підтримки суб'єктів малого та середнього бізнесу в пріоритетних для ОТГ галузях економіки.</p> <p>1.1.4. Активна виставкова діяльність, продукція місцевих товаровиробників та надавачів послуг відома та відзначана по всій Україні.</p> <p>1.1.5. Підтримка розвитку підприємництва у тому числі серед жителів сільської місцевості, жінок, молоді, внутрішньо переміщених осіб, учасників антитерористичної операції та людей з обмеженими можливостями.</p> <p>1.1.6. Підтримка розвитку бізнес-кластерів.</p>
	1.2. Розвиток агропромислового комплексу та сільгоспкооперації.	<p>1.2.1. Підтримка створення кооперативів (сільськогосп- та сільгоспслуговуючих).</p> <p>1.2.2. Сприяння створенню сімейних фермерських господарств.</p> <p>1.2.3. Сприяння підвищенню ефективності роботи сільгоспвиробників.</p>
	1.3. Маркетинг території та залучення інвестицій.	<p>1.3.1. Позиціонування ОТГ як інвестиційно-привабливої території в регіоні.</p> <p>1.3.2. Підготовка сучасної просторово-планувальної документації.</p>

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

		1.3.3. Впровадження комплексної системи/механізму залучення та супроводу інвестора.
		1.3.4. Реалізація маркетингової стратегії.
2. Привітна громада комфортного відпочинку, активного туризму та дозвілля.	2.1. Сприяння розвитку туристичної галузі.	2.1.1. Розробка туристичних продуктів що засновані на послідовному аналізі інтересів та цінностей туристів з урахуванням принципів інклюзивності.
		2.1.2. Створення місцевої системи туристичної інформації та використання ІТ простору для її розміщення.
		2.1.3. Сприяння модернізації, технічному переоснащенню існуючих засобів розміщення туристів, а також побудові нових об'єктів туристичної інфраструктури за сучасними проектами з дотриманням принципів універсального дизайну.
		2.1.4. Облаштування об'єктів туристичної інфраструктури комунальної власності з дотриманням принципів універсального дизайну.
		2.1.5. Популяризація території ОТГ як туристично-привабливої з використанням бренду території.
		2.1.6. Забезпечення базової доступності для маломобільних груп населення.
	2.2. Приведення рекреаційних територій до відповідних стандартів якості з урахуванням принципів інклюзивності.	2.2.1. Інвентаризація зон рекреації та їх паспортизація.
		2.2.2. Збереження та розвиток зелених рекреаційних зон.
	2.3. Креативний культурний простір.	2.3.1. Створення сучасних громадських просторів.
		2.3.4. Підтримка різноманітності культурно-відпочивальних ініціатив з урахуванням місцевих традицій.
		2.3.3. Розвиток туристсько-краєзнавчого шкільного напрямку.

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

3. Енерго- ефективна громада з якісною системою життє- діяльності.	3.1. Розвиток та забезпечення функціонування системи житлово- комунальних послуг.	3.1.1. Якісне водопостачання та водовідведення.
		3.1.2. Впровадження сучасної комплексної системи ціноутворення вартості житлово- комунальних послуг ОТГ.
		3.1.3. Ефективна система муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу.
		3.1.4. Енергоефективне управління будівлями та створення діалогової платформи для населення.
		3.1.5. Термомодернізація комунальних будівель.
	3.2. Чисте довкілля, якісний благоустрій.	3.2.1. Створення комплексної системи поводження з ТПВ.
		3.2.2. Благоустрій території, озеленення.
		3.2.3. Екологічні акції та освіта.
		3.2.4. Рекультивація полігону ТПВ та будівництво нового.
		3.2.5. Розчистка басейну річки Красна.
	3.3. Розбудова транспортної інфраструктури та поліпшення транспортної доступності.	3.3.1. Впровадження сучасної системи управління транспортною інфраструктурою з дотриманням принципів універсального дизайну.
		3.3.2. Сприяння будівництву об'їзної дороги навколо міста Кремінна.
4. Громада де цінують кожну людину та створюють умови для її розвитку.	4.1. Різнопрофільне культурне середовище.	4.1.1. Забезпечення доступності та актуальності соціокультурних послуг для всіх категорій населення незалежно від статі, місця проживання, рівня статків та інших соціально- демографічних характеристик.
		4.1.2. Підтримка різноманітності творчих процесів у просторі культури.
	4.2. Якісні соціальні послуги.	4.2.1. Створення сучасного Хоспісу.
		4.2.2. Створення сучасного «Шелтеру»

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

		(shelter).
		4.2.3. Впровадження комплексної системи надання соціальних послуг, що відповідають потребам громади.
		4.2.4. Створення «Соціального таксі».
		4.2.5. Створення Хабу «Золотий вік» для літніх жінок та чоловіків.
	4.3. Якісна освіта.	4.3.1. Створення в установах освіти належних умов для осіб з особливими освітніми потребами.
		4.3.2. Впорядкування/оптимізація мережі загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладів громади.
		4.3.3. Створення комфортних умов для учнів/вихованців та педагогічних працівників з урахуванням принципів універсального дизайну.
		4.3.4. Оснащення установ освіти сучасним обладнанням із застосуванням нових освітніх технологій.
		4.3.5. Удосконалення системи підвищення кваліфікації працівників освіти.
		4.3.6. Профорієнтація молоді громади.
		4.3.7. Розвиток позашкільної освіти та підвищення зайнятості молоді.
	4.4. Доступна медицина та здорована громада.	4.4.1. Оснащення медичних закладів сучасним обладнанням із застосуванням нових технологій діагностики й лікування.
		4.4.2. Створення комфортних умов для роботи медичних працівників та перебування пацієнтів.
		4.4.3. Здоровий спосіб життя, профілактика захворювань.
		4.4.4. Розбудова мережі сучасних спортивних закладів та споруд.
5.	5.1. Відкрите та	5.1.1. Створення ефективних механізмів

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

Місто сучасного управління та відкритої влади.	ефективне врядування.	комунікації влади з мешканцями громади для забезпечення прозорості прийняття рішень та підвищення рівня муніципальних послуг.
	5.2. Активна громада.	5.1.2. Ефективна організаційна структура ОТГ та управління ресурсами з урахуванням елементів гендерно-орієнтованого бюджетування та планування. 5.2.1. Створення умов для ефективної роботи існуючих та створенню нових активних Громадських організацій (ГО), інтеграція жителів сільської місцевості, жінок, молоді, внутрішньо переміщених осіб, учасників антитерористичної операції та людей з обмеженими можливостями до суспільного життя. 5.2.2. Впровадження системи консультацій з громадськістю, залучення громадян до управління містом та контролю за діяльністю ОТГ.
	5.3. Розбудова інфраструктури що сприяє підвищенню громадської безпеки.	5.3.1. Безпека на вулицях. 5.3.2. Безпека на дорогах. 5.3.3. Створення умов з організації дотримання громадської безпеки та своєчасного реагування на надзвичайні ситуації.

7.3. ЗАВДАННЯ ТА ЗАХОДИ

Таблиця 7.2. Завдання та заходи

Завдання	Заходи
Стратегічна ціль 1. Територія розвитку бізнесу, агропромислового комплексу та залучення інвестицій.	
Операційна ціль 1.1 Розвиток малого та середнього бізнесу, жіночого та молодіжного підприємництва.	
1.1.1. Розвиток бізнес-асоціацій, інституцій підтримки бізнесу.	<p>1.1.1.1. Розширення переліку адміністративних послуг ЦНАПу та покращення якості їх надання.</p> <p>1.1.1.2. Створення та постійне оновлення інформаційного сайту ЦНАПу.</p> <p>1.1.1.3. Сприяння розвитку та активізації діяльності бізнес-асоціацій.</p> <p>1.1.1.4. Інформаційно-консультативне забезпечення суб'єктів підприємництва (оновлення сайту, сторінки ОТГ у Фейсбуці, проведення семінарів та тренінгів).</p>
1.1.2. Ефективне партнерство та активний діалог влади та бізнесу.	<p>1.1.2.1. Створення Ради промисловців та підприємців Кремінської ОТГ та залучення їх до діалогу щодо вирішення проблемних питань.</p> <p>1.1.2.2. Залучення бізнес-громадськості до процесу розробки регуляторних актів.</p> <p>1.1.2.3. Встановлення контактів та активна співпраця з українськими та регіональними асоціаціями підприємців.</p> <p>1.1.2.4. Визначення переліку перспективних проектних пропозицій державно-приватного партнерства.</p> <p>1.1.2.5. Розробка проектів та договорів державно-приватного партнерства щодо їх реалізації.</p>
1.1.3. Запровадження системи фінансової підтримки суб'єктів малого та середнього бізнесу в пріоритетних для ОТГ галузях економіки.	<p>1.1.3.1. Визначення пріоритетних для громади галузей економіки, які потребують підтримки.</p> <p>1.1.3.2. Розробка та впровадження механізму часткової компенсації відсоткових ставок за кредитами, що надаються банками на реалізацію інвестиційних проектів суб'єктами малого і середнього підприємництва.</p> <p>1.1.3.3. Запровадження механізму надання пільг зі сплаті місцевих податків та зборів підприємцям-початківцям за певними видами господарської діяльності.</p> <p>1.1.3.4. Надання в оренду приміщень комунальної власності та земельних ділянок на пільгових умовах.</p>
1.1.4. Активна виставкова діяльність, продукція місцевих товаровиробників та надавачів послуг відома та відзначана по всій Україні.	<p>1.1.4.1. Сприяння участі представників малого та середнього бізнесу до участі у виставково-ярмаркових заходах (СХІД-ЕКСПО, з нагоди державних та професійних свят, обласні, загальнодержавні та міжнародні заходи тощо).</p> <p>1.1.4.2. Розробка каталогу місцевих виробників з асортиментом продукції з метою ринків збути та щорічне його оновлення.</p>

Стратегія розвитку Кременської ОТГ до 2027 року

	1.1.4.3. Підготовка тематичного стенду щодо місцевих товаро-виробників.
1.1.5. Підтримка розвитку підприємництва у тому числі серед жителів сільської місцевості, жінок, молоді, внутрішньо переміщених осіб, учасників антитерористичної операції та людей з обмеженими можливостями.	1.1.5.1. Проведення PR – компаній перед населення щодо популяризації підприємництва. 1.1.5.2. Підготовка інформаційних статей, відеороликів про «Історії успіху» місцевих підприємців. 1.1.5.3. Інформування населення про умови реєстрації та ведення бізнесу. 1.1.5.4. Проведення «круглих столів», прес-конференцій з питань зайнятості, самозайнятості і розвитку підприємництва, в т.ч. виїзних до сільських населених пунктів ОТГ.
1.1.6. Підтримка розвитку бізнес-кластерів.	1.1.6.1. Розробка Концепції розвитку бізнес-кластерів на території громади. 1.1.6.2. Інформування представників бізнесу щодо підвищення ефективності їх роботи в кластерному об'єднанні. 1.1.6.3. Сприяння створенню бізнес-кластерів в перспективних галузях економіки ОТГ.

Операційна ціль 1.2. Розвиток АПК та сільгоспкооперації.

1.2.1. Підтримка створення кооперативів (сільськогосп- та сільгоспслуговуючих).	1.2.1.1. Сприяння роботі дорадчій службі на селі в межах ОТГ. 1.2.1.2. Інформування населення сільської місцевості щодо можливих джерел фінансової допомоги сільгоспкооперативам.
1.2.2. Сприяння створенню сімейних фермерських господарств.	1.2.2.1. Інформування населення та створених сімейних фермерських господарств щодо діючих державних програм та програм МТД спрямованих на підтримку сімейних ферм.
1.2.3. Сприяння підвищенню ефективності роботи сільгоспвиробників.	1.2.3.1. Сприяння створенню логістично-обслуговуючого центру для сільгоспвиробників. 1.2.3.2. Сприяння створенню переробних підприємств в аграрній сфері. 1.2.3.3. Проведення семінарів, тренінгів, круглих столів з власниками сільгospпідприємств та представниками бізнесу з питань ефективності інвестування в сільгозппереробку.

Операційна ціль 1.3. Маркетинг території та залучення інвестицій.

1.3.1. Позиціонування ОТГ як інвестиційно-привабливої території в регіоні.	1.3.1.1. Актуалізація переліку інвестиційних проектів. 1.3.1.2. Розробка інвестиційного профілю громади. 1.3.1.3. Промоція інвестиційних пропозицій (проведення інформаційної компанії). 1.3.2.4. Формування бази земельних ділянок «greenfield» та «brownfield». 1.3.1.5. Формування портфелю (каталогу) інвестиційних проектів громади. 1.3.1.6. Розробка, виготовлення та розповсюдження
--	--

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

	промоційних матеріалів (флаєра, відео, банери, мобільні виставкові стенді, сувенірна продукція тощо) на заходах різного рівня щодо інвестицій.	
1.3.2. Підготовка сучасної просторово-планувальної документації.	1.3.2.1. Розробка генеральних планів сіл що приєднались до ОТГ. 1.3.2.2. Проведення зонінгу територій та розробка детального плану територій ОТГ.	
1.3.3. Впровадження комплексної системи/механізму залучення та супроводу інвестора.	1.3.3.1. Розробка умов щодо надання пільг при впровадженні інвестиційних проектів, що передбачають створення нових робочих місць. 1.3.3.2. Моніторинг можливостей фінансування інвестиційних проектів за рахунок МТД. 1.3.3.3. Забезпечення інформаційного та за необхідністю адміністративного супроводу інвесторів.	
1.3.4. Реалізація маркетингової стратегії.	Стратегічна ціль 2. Привітна громада комфорtnого відпочинку, активного туризму та дозвілля.	
Операційна ціль 2.1. Сприяння розвитку туристичної галузі.		
2.1.1. Розробка туристичних продуктів, що засновані на послідовному аналізі інтересів та цінностей туристів з урахуванням принципів інклюзивності.	2.1.1.1. Проведення аналізу діючих об'єктів відпочинку, збір пропозицій щодо можливості створення нових туристичних атракцій. 2.1.1.2. Облаштування каплички та купелі в рекреаційній зоні «Дубовий гай». 2.1.1.3. Сприяння створенню «Мотузкового містечка». 2.1.1.4. Облаштування тематичних фотозон в місцях відпочинку. 2.1.1.5. Облаштування парку дерев'яних скульптур для дітей. 2.1.1.6. Проведення конкурсів серед ГО щодо розробки та впровадження нових туристичних маршрутів. 2.1.1.7. Організація виставки кованих фігур. 2.1.1.8. Сприяння розвитку кінного туризму на базі ГО «Лошадкін дім».	
2.1.2. Створення місцевої системи туристичної інформації та використання IT простору для її розміщення.	2.1.2.1. Розробка туристичної сторінки з використанням бренду на сайті Кремінської ОТГ. 2.1.2.2. Підготовка інформаційного матеріалу щодо туристичної привабливості громади для розповсюдження в IT просторі. 2.1.2.3. Проведення широкої інформаційної кампанії щодо популяризації відкриття нових туристичних атракцій.	
2.1.3. Сприяння модернізації, технічному переоснащенню існуючих засобів розміщення туристів, а також побудові нових об'єктів туристичної інфраструктури за	2.1.3.1. Інвентаризація вільних земельних ділянок та об'єктів нерухомості з метою будівництва туристичних об'єктів, оприлюднення на сайті, розповсюдження інформації про них. 2.1.3.2. Виділення земельних ділянок під будівництво та/або облаштування туристично-рекреаційних об'єктів. 2.1.3.3. Передача в оренду або у власність об'єктів	

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

сучасними проектами з дотриманням принципів універсального дизайну (для осіб з інвалідністю, жінок та чоловіків з дітьми, людей похилого віку тощо).	нерухомості з метою облаштування туристичних об'єктів. 2.1.3.4. Зонування та знакування розміщення об'єктів інфраструктури.
2.1.4. Облаштування об'єктів туристичної інфраструктури комунальної власності з дотриманням принципів універсального дизайну.	2.1.4.1. Реконструкція бази відпочинку «Лісна поляна» КП «ОТЦ «Лісова казка». 2.1.4.2. Капітальний ремонт будівель комунальної установи позаміського закладу оздоровлення та відпочинку «Мрія» на дольових засадах. 2.1.4.3. Сприяння облаштуванню музею спорту на базі стадіону «Олімп». 2.1.4.4. Будівництво комунального готелю з дотриманням принципів універсального дизайну. 2.1.4.5. Створення інтерпретаційного візіт-центру «Центр туризму та спадщини Кремінної». 2.1.4.6. Створення молодіжного спортивно-розважального ХАБу (на базі приміщень котельні ЦГК). 2.1.4.7. Облаштування кемпінгової зони. 2.1.4.8. Будівництво нових та облаштування існуючих автостоянок в межах/ поблизу рекреаційних зон (паркінгів). 2.1.4.9. Реконструкція краєзнавчого музею.
2.1.5. Популяризація території ОТГ як туристично-привабливої з використанням бренду території.	2.1.5.1. Розробка правил використання бренду та слогану громади. 2.1.5.2. Розробка макетів брендованої продукції (підготовка ділової документації з використанням бренду громади та розробка сувенірної продукції). 2.1.5.3. Розповсюдження брендованої продукції під час участі у виставкових заходах, приймання делегацій різного рівня, привітання та відзначення мешканців громади з нагоди державних та професійних свят. 2.1.5.4. Виготовлення виставкових стендів, банерів тощо з використанням елементів бренду громади. 2.1.5.5. Встановлення вуличних вказівників та вказівників туристичних об'єктів з використанням бренду громади.
2.1.6. Забезпечення базової доступності для маломобільних груп населення.	2.2.2.1. Розробка проектів будівництва та реконструкції об'єктів відпочинку (що перебувають у комунальній власності) з врахуванням потреб маломобільних груп населення. 2.2.2.2. Облаштування об'єктів відпочинку та туризму пандусами.
Операційна ціль 2.2. Приведення рекреаційних територій до відповідних стандартів якості з урахуванням принципів інклюзивності.	
2.2.1. Інвентаризація зон рекреації та їх	2.2.1.1. Проведення інвентаризації зон відпочинку громади. 2.2.1.2. Паспортизація об'єктів туризму, відпочинку, у тому

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

паспортизація.	числі пляжів та ресторанного господарства. 2.2.1.3. Запровадження власного знаку оцінки якості надання сервісу «Жолудь» для добровільної класифікації об'єктів туризму та супутньої інфраструктури за рівнем надання послуг та доступності для маломобільних груп.
2.2.2. Збереження та розвиток зелених рекреаційних зон.	2.2.2.1. Облаштування дендра-парку «Лісова країна». 2.2.2.2. Сприяння збереженню території заповідного урочища місцевого значення «Дубовий гай». 2.2.2.3. Сприяння створенню національного природного парку «Кремінські ліси». 2.2.2.4. Сприяння створенню міні зоопарку «Лісові стежки природи».
Операційна ціль 2.3. Креативний культурний простір.	
2.3.1. Створення сучасних громадських просторів.	2.3.1.1. Проведення опитування мешканців громади щодо визначення місць та тематики створення громадських просторів. 2.3.1.2. Сприяння створенню сучасних громадських просторів на базі ГО. 2.3.1.3. Облаштування паркових відпочинкових зон (с. Новокраснянка, с. Попівка). 2.3.1.4. Облаштування дитячого скейт-майданчику (пр. Дружби, м. Кремінна). 2.3.1.5. Облаштування сцени та майданчику для вуличних музикантів (проспект Дружби, м. Кремінна). 2.3.1.6. Сприяння облаштуванню вуличних кафе.
2.3.2. Підтримка різноманітності культурно-відпочивальних ініціатив з урахуванням місцевих традицій.	2.3.2.1. Організація та проведення на постійні основі тематичних та розважальних заходів і фестивалів з нагоди свят: - свято Масляної; - свято Івана Купала; - проведення фестивалю силових ігор спорту «Богатирське багатоборство»; - фестиваль козацького кулешу «Крем-фест»; - змагань з мотокросу; 2.3.2.3. Організація та проведення виставок-ярмарок або інших видовищних заходів спрямованих на позитивне формування вражень відвідувачів (сільгоспярмарки, ярмарок «Сад-город» тощо). 2.3.2.3. Сприяння проведенню виставкових заходів та майстер-класів ремісників ставкових заходів та майстер-класів ремісників.
2.3.3. Розвиток туристсько-краєзнавчого шкільного напрямку.	2.3.3.1. Організація роботи «Природознавчої студії» на базі шкільного закладу. 2.3.3.2. Розширення мережі гуртків туристсько-краєзнавчого спрямування в громаді й сприяння зміцненню їхньої матеріально-навчальної бази. 2.3.3.3. Запровадження руху «Зелений патруль» серед

Стратегія розвитку Кременської ОТГ до 2027 року

	школярів.
Стратегічна ціль 3. Енергоефективна громада з якісною системою життєдіяльності.	
Операційна ціль 3.1. Розвиток та забезпечення функціонування системи житлово-комунальних послуг.	
3.1.1. Якісне водопостачання та водовідведення.	3.1.1.1. Впровадження сучасних технологій очищення стічних вод, будівництво очисних споруд. 3.1.1.2. Впровадження системи автоматичного управління водопровідними насосними станціями. 3.1.1.3. Впровадження системи моніторингу якості питної води. 3.1.1.4. Реконструкція та модернізація каналізаційних колекторів. 3.1.1.5. Розширення каналізаційної мережі. 3.1.1.6. Заміна вуличних водоводів.
3.1.2. Впровадження сучасної комплексної системи ціноутворення вартості житлово-комунальних послуг ОТГ.	3.1.2.1. Проведення аналізу формування тарифів на території громади. 3.1.2.2. Розробка єдиного положення формування та затвердження тарифів на послуги ЖКГ.
3.1.3. Ефективна система муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу.	3.1.3.1. Впровадження сервісної програми енергоменеджменту на об'єктах комунальної власності. 3.1.3.2. Організація та проведення тренінгів для співробітників підприємств та організацій комунальної форми власності.
3.1.4. Енергоефективне управління будівлями та створення діалогової платформи для населення.	3.1.4.1. Сприяння створенню та роботи ГО «Ресурсний центр ОСББ». 3.1.4.2. Організація навчальних програм для ОСМД, управляючих компаній та громадськості. 3.1.4.3. Інформування населення щодо можливостей реалізації проектів в рамках державної програми «Енергодім» та державного фонду енергоефективності 3.1.4.4. Сприяння впровадженню проектів енергоефективності в будинках ОСББ. 3.1.4.5. Актуалізація та реалізація цільової програми «Підтримки ОСББ та ЖБК». 3.1.4.6. Розробка та реалізація програми використання альтернативних джерел енергії.
3.1.5. Термомодернізація комунальних будівель.	3.1.5.1. Проведення енергоаудиту та енергетичної сертифікації будівель комунальної форми власності. 3.1.5.2. Термомодернізація будівель комунальної форми власності 2022-2027 (розробка проектів, проведення експертиз, визначення підрядної організації та технічного нагляду, виконання будівельних робіт).
Операційна ціль 3.2. Чисте довкілля, якісний благоустрій.	
3.2.1. Створення	3.2.1.1. Розроблення і затвердження Правил з організації

комплексної системи поводження з ТПВ.	збирання, транспортування і знешкодження відходів. 3.2.1.2. Технічне переоснащення та оновлення парку спецтехніки та контейнерного господарства. 3.2.1.3. Впровадження механізованого сортування відходів з вилученням цінних ресурсних компонентів (скло, пластик, папір та картон). 3.2.1.5. Облаштування майданчиків для роздільного збору ТПВ. 3.2.1.6. Проведення інформаційної компанії щодо необхідності роздільного збору ТПВ.
3.2.2. Благоустрій території, озеленення.	3.2.2.1. Забезпечення інформування широкого кола населення громади про найбільш важливі та актуальні питання благоустрою та розвитку ОТГ. 3.2.2.2. Проведення щорічних конкурсів «Місто своїми руками», «Ініціативи молоді» (Громадський бюджет). 3.2.2.3. Реалізація проектів реконструкції проспекту Дружби та площі Красна м.Кремінна. 3.2.2.4. Проведення капітальних ремонтів та поточне утримання пам'ятних знаків та архітектурних споруд. 3.2.2.5. Встановлення та утримання в належному стані дитячих та спортивних майданчиків, інших елементів благоустрою. 3.2.2.6. Проведення інвентаризації зелених насаджень 3.2.2.7. Розробка ландшафтного дизайну паркових зон та зон відпочинку населених пунктів ОТГ. 3.2.2.8. Видалення карантинних рослин. 3.2.2.9. Озеленення вулиць (видалення аварійних дерев, омолодження та посадка дерев, декоративних кущів, квітів, облаштування газонів та клумб).
3.2.3. Екологічні акції та освіта.	3.2.3.1. Проведення екологічних акцій на території громади з за участням представників різних груп населення. 3.2.3.2. Запровадження циклу лекцій і воркшопів екологічного напрямку, проведення Днів енергії. 3.2.3.3. Проведення в школах громади тематичних занять «Бережи свій край - люби природу».
3.2.4. Рекультивація полігону ТПВ та будівництво нового	3.2.4.1. Відведення земельної ділянки, розробка проектної документації, проведення обговорення щодо будівництва нового полігону. 3.2.4.2. Реконструкція, благоустрій та рекультивація полігону.
3.2.5. Розчистка басейну річки Красна.	3.2.5.1. Проведення превентивних заходів з розчистки річки. 3.2.5.2 Розробка Проекту міжмуніципальної співпраці щодо розчистки річки Красна.
Операційна ціль 3.3. Розбудова транспортної інфраструктури та поліпшення транспортної доступності.	
3.3.1. Впровадження сучасної системи	3.3.1.1. Будівництво, реконструкція та капітальний ремонт доріг, тротуарів, мостів.

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

управління транспортною інфраструктурою з дотриманням принципів універсального дизайну.	3.3.1.2. Створення системи комунального транспорту (придбання 2-х автобусів для маршрутів в межах ОТГ). 3.3.1.3. Оптимізація та розвиток маршрутів громадського транспорту, орієнованих на потреби населення. 3.3.1.4. Сприяння будівництву електrozаправних станцій. 3.3.2. Сприяння будівництву об'їзної дороги навколо міста Кремінна.
Стратегічна ціль 4. Громада де цінують кожну людину та створюють умови для її розвитку.	
Операційна ціль 4.1. Різнопрофільне культурне середовище.	
4.1.1. Забезпечення доступності та актуальності соціокультурних послуг для всіх категорій населення незалежно від статі, місця проживання, рівня статків та інших соціально-демографічних характеристик.	4.1.1.1. Моніторинг потреб громади в соціокультурних послугах. 4.1.1.2. Створення центру культурного розвитку.
4.1.2. Підтримка різноманітності творчих процесів у просторі культури.	4.1.2.1. Сприяння створенню місцевого фонду підтримки і розвитку культури. 4.1.2.2. Організація фестивалів, виставок, ярмарок мистецтва тощо.
Операційна ціль 4.2. Якісні соціальні послуги.	
4.2.1. Створення сучасного Хоспісу.	4.2.1.1. Визначення приміщення для організації Хоспісу. 4.2.1.2. Проведення ремонту приміщення та оснащення Хоспісу. 4.2.1.3. Визначення/створення комунальної установи. 4.2.1.4. Затвердження штатного розпису. 4.2.1.5. Визначення розміру та затвердження бюджетного фінансування для подальшого утримання Хоспісу.
4.2.2. Створення сучасного «Шелтеру» (shelter).	4.2.2.1. Введення в експлуатацію після капітального ремонту будівлі «Шелтеру». 4.2.2.2. Затвердження штатного розпису. 4.2.2.3. Визначення розміру та затвердження бюджетного фінансування для подальшого утримання «Шелтеру».
4.2.3. Впровадження комплексної системи надання соціальних послуг, що відповідають потребам громади.	4.2.3.1. Моніторинг кількості громадян які отримують, або претендують на отримання соціальних послуг. 4.2.3.2. Визначення кількості соціальних послуг які відповідають потребам громади. 4.2.3.3. Створення Центру соціальних послуг. 4.2.3.4. Визначення розміру фінансування на утримання Центру соціальних послуг та на надання соціальних послуг з місцевого бюджету.
4.2.4. Створення «Соціального таксі».	4.2.4.1. Розробка та затвердження положення про «Соціальне таксі».

Стратегія розвитку Кременської ОТГ до 2027 року

	<p>4.2.4.2. Введення «Соціального таксі» в структуру Центру соціальних послуг.</p> <p>4.2.4.3. Придбання спеціалізованого транспорту та передача його на баланс Центру соціальних послуг.</p>
4.2.5. Створення Хабу «Золотий вік» для літніх жінок та чоловіків.	<p>4.2.5.1. Моніторинг категорії літніх жінок та чоловіків.</p> <p>4.2.5.2. Розробка програми діяльності Хабу «Золотий вік» для літніх жінок та чоловіків.</p> <p>4.2.5.3. Сприяння ГО з підготовки проектної пропозиції для фінансування за рахунок МТД.</p>
Операційна ціль 4.3. Якісна освіта.	
4.3.1. Створення в установах освіти належних умов для осіб з особливими освітніми потребами.	<p>4.3.1.1. Забезпечення доступності до закладів освіти з дотриманням принципів універсального дизайну.</p> <p>4.3.1.2. Придбання спеціалізованої техніки та обладнання для класів для осіб з особливими освітніми потребами.</p>
4.3.2. Впорядкування/оптимізація роботи мережі загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладів громади.	<p>4.3.2.1. Моніторинг та аналіз потреб громади в загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладів громади.</p> <p>4.3.2.2. Проведення аудиту бюджетних витрат на заклади освіти.</p> <p>4.3.2.3. Підготовка програми оптимізації роботи мережі загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладів громади.</p>
4.3.3. Створення комфорtnих умов для учнів/вихованців та педагогічних працівників з урахуванням принципів універсального дизайну.	<p>4.3.3.1. Проведення ремонтних робіт в приміщеннях закладів освіти.</p> <p>4.3.3.2. Забезпечення закладів освіти гарячою водою, та приведення вбиральнь до належних умов санітарії.</p> <p>4.3.3.3. Створення умов для організації гарячого харчування.</p> <p>4.3.3.4. Забезпечення медичним працівником.</p> <p>4.3.3.5. Підвищення рівня безпеки (охорона, обслуговуючий персонал, відеоспостереження тощо).</p>
4.3.4. Оснащення установ освіти сучасним обладнанням із застосуванням нових освітніх технологій.	<p>4.3.4.1. Моніторинг потреб закладів освіти у сучасному обладнанні.</p> <p>4.3.4.2. Розробка програми оснащення закладів освіти сучасним обладнанням із застосуванням нових освітніх технологій.</p>
4.3.5. Удосконалення системи підвищення кваліфікації працівників освіти.	<p>4.3.5.1. Направлення працівників освіти на курси підвищення кваліфікації відповідно до затвердженого графіку.</p> <p>4.3.5.2. Розробка Програми підвищення кваліфікації працівників освіти з залученням іноземних фахівців.</p>
4.3.6. Профорієнтація молоді громади.	<p>4.3.6.1. Моніторинг потреб громади в фахівцях.</p> <p>4.3.6.2. Розробка Програми спільно з Державною службою зайнятості населення направлену на перекваліфікацію молоді.</p>
4.3.7. Розвиток позашкільної освіти та	<p>4.3.7.1. Моніторинг потреб громади в позашкільній освіті.</p> <p>4.3.7.2. Розробка Програми створення та розвитку мережі</p>

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

підвищення зайнятості молоді	позашкільної освіти та зайнятості молоді.
Операційна ціль 4.4. Доступна медицина та здорована громада.	
4.4.1. Оснащення медичних закладів сучасним обладнанням із застосуванням нових технологій діагностики й лікування.	4.4.1.1. Вивчення та моніторинг потреби закладів охорони здоров'я у сучасному обладнанні. 4.4.1.2. Підготовка Програми придбання медичного обладнання у відповідності до табеля оснащення закладів охорони здоров'я.
4.4.2. Створення комфорних умов для роботи медичних працівників та перебування пацієнтів.	4.4.2.1. Облаштування приміщень медичних установ з урахуванням принципів універсального дизайну. 4.4.2.2. Створення кімнат психологічного розвантаження. 4.4.2.3. Оптимізація умов для робочих місць і часу. 4.4.2.4. Формування сприятливих контактів лікар/пацієнт, лікар/медична сестра, медична сестра/пацієнт. 4.4.2.5. Облаштування санітарно-технічних вузлів для людей з інвалідністю.
4.4.3. Здоровий спосіб життя, профілактика захворювань.	4.4.3.1. Проведення санітарно-профілактичної роботи по здоровому способу життя в закладах освіти та ЗМІ. 4.4.3.2. Профілактика алкоголізму та куріння. 4.4.3.3. Створення груп здоров'я в бюджетних закладах та сприяння щодо їх створення на підприємствах всіх форм власності. 4.4.3.4. Залучення до занять спортом та фізичної активності різних груп населення, у тому числі осіб похилого віку, осіб з інвалідністю; дітей та молодих дівчат і хлопців.
4.4.4. Розбудова мережі сучасних спортивних закладів та споруд.	4.4.4.1. Сприяння будівництву футбольного комплексу обласного комунального установи в м.Кремінна. 4.4.4.2. Встановлення спортивних майданчиків в сільській місцевості. 4.4.4.3. Сприяння Добудова гімнастичного залу в м.Кремінна. 4.4.4.4. Охоплення сіл послугами ДЮСШ. 4.4.4.5. Підтримка розвитку олімпійського та параолімпійського руху.
Стратегічна ціль 5. Місто сучасного управління та відкритої влади.	
Операційна ціль 5.1. Відкрите та ефективне врядування.	
5.1.1. Створення ефективних механізмів комунікації влади з мешканцями громади для забезпечення прозорості прийняття рішень та підвищення рівня муніципальних послуг.	5.1.1.1. Доповнення сайту Кремінської міської ради електронним сервісом «Місцеві Е - петиції». 5.1.1.2. Впровадження нових сервісів на сайті (у тому числі інклюзивних), чат-ботів, з використанням інструментів Smart city. 5.1.1.3 Впровадження веб-сервісу «Єдиний кабінет мешканця» (інструмент Smart city). 5.1.1.4. Впровадження веб-сервісу «система оцінки якості послуг». 5.1.1.5. Впровадження веб-сервісу «електронна черга в дитячий садок». 5.1.1.6. Встановлення інформаційних кіосків на території

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

	Кремінської ОТГ).
5.1.2. Ефективна організаційна структура ОТГ та управління ресурсами з урахуванням елементів гендерно-орієнтованого бюджетування та планування.	5.1.2.1. Формування/переформування дієвої організаційної структури з урахуванням вивчених управлінських моделей для реалізації визначених повноважень. 5.1.2.2. Запровадження серед комунальних установ бюджетної сфери надання статистичних даних за гендерним поділом. 5.1.2.3. Впровадження комплексної системи управління зверненнями громадян (електронного контакт -центр) з використанням інструментів Smart city.
Операційна ціль 5.2. Активна громада.	
5.2.1. Створення умов для ефективної роботи існуючих та створенню нових активних Громадських організацій (ГО), інтеграція жителів сільської місцевості, жінок, молоді, внутрішньо переміщених осіб, учасників антитерористичної операції та людей з обмеженими можливостями до суспільного життя	5.2.1.1. Сприяння створенню нових ГО. 5.2.1.2. Підтримка громадських організацій у реалізації проектів МТД. 5.2.1.3. Надання приміщення для робочих зустрічей діючим ГО. 5.2.1.4. Проведення інвентаризації покинутого житла, для подальшого виділення житла ВПО.
5.2.2. Впровадження системи консультацій з громадськістю, залучення громадян до управління містом та контролю за діяльністю ОТГ.	5.2.2.1. Проведення навчальних семінарів, тренінгів щодо моніторингу місцевих бюджетів, адвокатування змін до бюджетів, ознайомлення членів ГО, активних громадян з практиками формування бюджету та моніторингу. 5.2.2.2. Впровадження Е-сервісу «Консультації з громадськістю». 5.2.2.3. Проведення інформаційних компаній (газета, сайт, екран соціальні сеті) по залученню ініціативних груп до реалізації міні-проектів за рахунок бюджету громади.
Операційна ціль 5.3. Розбудова інфраструктури що сприяє підвищенню громадської безпеки.	
5.3.1. Безпека на вулицях.	5.3.1.1. Виявлення небезпечних місць у громаді з залученням широкого кола громадян. 5.3.1.2. Активізація співпраці з громадянами в частині отримання оперативної інформації щодо об'єктів які підвищують небезпеку (відкриті люки, відсутність освітлення, аварійні дерева). 5.3.1.3. Розширення мережі зовнішнього освітлення ОТГ 5.3.1.4. Встановлення камер відеоспостереження в небезпечних місцях та людних місцях.
5.3.2. Безпека на дорогах.	5.3.2.1. Встановлення пристроїв примусового зниження швидкості руху транспортних засобів в небезпечних місцях.

Стратегія розвитку Кремінської ОТГ до 2027 року

	<p>5.3.2.2. Розбудова мережі камер відеоспостереження на дорогах.</p> <p>5.3.2.3. Встановлення дорожніх знаків та проведення своєчасної розмітки доріг.</p> <p>5.3.2.4. Облаштування безпечних переходів за принципом універсального дизайну (із звуковим та світловим попередженням, пандусними з'їздами). встановлення манекенів на пішохідних переходах.</p> <p>5.3.2.5. Проведення просвітницьких заходів для дітей з питань дорожньо-транспортної безпеки.</p>
5.3.3. Створення умов з організації дотримання громадської безпеки та своєчасного реагування на надзвичайні ситуації.	<p>5.3.3.1. Створення комунального підприємства «Муніципальна варта Кремінської громади»</p> <p>5.3.3.2. Створення Центру безпеки до складу якої входять працівники ДСНС, поліції, парамедики.</p> <p>5.3.3.3. Оснащення Центру безпеки сучасним технічним обладнанням, засобами зв'язку, транспортом з залученням коштів МТД.</p> <p>5.3.3.4. Приведення наявного фонду захисних споруд цивільного захисту у готовність для використання за призначенням, обладнання укриттів, доступних для осіб з інвалідністю, жінок з дітьми, людей похилого віку тощо.</p>

8. ВІДПОВІДНІСТЬ ОПЕРАЦІЙНИХ ЦІЛЕЙ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ЦІЛЯМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДО 2030 РОКУ

У вересні 2015 року в рамках 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН у Нью-Йорку відбувся Саміт ООН зі сталого розвитку та прийняття Порядку денного розвитку після 2015 року, на якому було затверджено нові орієнтири розвитку. Підсумковим документом Саміту «Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року» було затверджено 17 Цілей Сталого Розвитку та 169 завдань. Україна, як і інші країни-члени ООН, приєдналася до глобального процесу забезпечення сталого розвитку.

Для встановлення стратегічних рамок національного розвитку України на період до 2030 року на засадах принципу «Нікого не залишити останньою» було започатковано інклузивний процес адаптації ЦСР. На сьогодні національні ЦСР є основою для інтеграції зусиль, спрямованих на забезпечення економічного зростання, соціальної справедливості та раціонального природокористування.

Взагалі сам процес розробки Стратегії розвитку Кремінської ОТГ відповідає завданню 11.6. національної ЦСР 11 «Сталий розвиток міст і громад». Проте в таблиці 8.1. наведені операційні цілі Стратегії та визначені на які конкретно ЦСР вони спрямовані.

Таблиця 8.1. Відповідність операційних цілей Стратегії розвитку Кремінської ОТГ цілям сталого розвитку до 2030 року

Операційні цілі	Глобальні цілі сталого розвитку до 2030 року					
Стратегічна ціль 1.						
Територія розвитку бізнесу, агропромислового комплексу та залучення інвестицій						
Операційна ціль 1.1 Розвиток малого та середнього бізнесу, жіночого та молодіжного підприємництва.		5 ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ 				
Операційна ціль 1.2. Розвиток АПК та сільгоспкооперації		2 ПОДОЛАННЯ ГОДУ 	8 ГІДНА ПРАЦЯ ТА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ 			

Стратегія розвитку Кременської ОТГ до 2027 року

<p>Операційна ціль 1.3. Маркетинг території та залучення інвестицій</p>		 11 СТАЛІЙ РОЗВИТОК МІСТ ТА СПІЛЬНОТ	
Стратегічна ціль 2.			
Привітна громада комфорного відпочинку, активного туризму та дозвілля			
<p>Операційна ціль 2.1. Сприяння розвитку туристичної галузі.</p>	 8 ГІДНА ПРАЦЯ ТА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ	 11 СТАЛІЙ РОЗВИТОК МІСТ ТА СПІЛЬНОТ	
<p>Операційна ціль 2.2. Приведення рекреаційних територій до відповідних стандартів якості з урахуванням принципів інклюзивності</p>	 5 ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ	 15 ЗАХИСТ ЕКОСИСТЕМ СУШІ	
<p>Операційна ціль 2.3. Креативний культурний простір</p>	 5 ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ	 11 СТАЛІЙ РОЗВИТОК МІСТ ТА СПІЛЬНОТ	
Стратегічна ціль 3.			
Енергоефективна громада з якісною системою життєдіяльності			
<p>Операційна ціль 3.1. Розвиток та забезпечення функціонування системи житлово-комунальних послуг</p>	 6 ЧИСТА ВОДА ТА НАЛЕЖНІ САНІТАРНІ УМОВИ	 7 ДОСТУПНАТА ЧИСТА ЕНЕРГІЯ	 9 ПРОМИСЛОВІСТЬ, ІННОВАЦІЇ ТА ІНФРАСТРУКТУРА
<p>Операційна ціль 3.2. Чисте довкілля, якісний благоустрій</p>	 12 ВІДПОВІДАЛЬНЕ СЛОЖИВАННЯ ТА ВИРОБНИЦТВО	 15 ЗАХИСТ ЕКОСИСТЕМ СУШІ	
<p>Операційна ціль 3.3. Розбудова транспортної інфраструктури та поліпшення транспортної доступності.</p>	 5 ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ		 10 СКОРОЧЕННЯ НЕРІВНОСТІ
Стратегічна ціль 4.			
Громада де цінують кожну людину та створюють умови для її розвитку			
<p>Операційна ціль 4.1. Різнопрофільне культурне середовище.</p>	 5 ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ	 11 СТАЛІЙ РОЗВИТОК МІСТ ТА СПІЛЬНОТ	

17

ПАРТНЕРЫ
ЗАРАДИ
РОЗВИТИЯ

Стратегія розвитку Кременської ОТГ до 2027 року

Операційна ціль 4.2. Якісні соціальні послуги	1 ПОДАЛАННЯ БІДНОСТІ 	5 ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ
Операційна ціль 4.3. Якісна освіта	4 ЯКІСНА ОСВІТА 	5 ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ
Операційна ціль 4.4. Доступна медицина та здорована громада	3 МІЦНЕ ЗДОРОВ'Я І БЛАГОПОЛУЧЧЯ 	5 ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ
Стратегічна ціль 5. Місто сучасного управління та відкритої влади		
Операційна ціль 5.1. Відкрите та ефективне врядування	5 ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ 	16 МИР, СПРАВЕДЛИВІСТЬ ТА СИЛЬНІ ІНСТИТУТИ
Операційна ціль 5.2. Активна громада	10 СКОРОЧЕННЯ НЕРІВНОСТІ 	16 МИР, СПРАВЕДЛИВІСТЬ ТА СИЛЬНІ ІНСТИТУТИ
Операційна ціль 5.3. Розбудова інфраструктури що сприяє підвищенню громадської безпеки	11 СТАЛІЙ РОЗВИТОК МІСТ ТА СПІЛЬНОТ 	16 МИР, СПРАВЕДЛИВІСТЬ ТА СИЛЬНІ ІНСТИТУТИ

9. ПЛАН РЕАЛІЗАЦІЇ ТА СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ СТРАТЕГІЇ

Реалізація завдань Стратегії передбачає виконання одночасно багатьох завдань різними структурами виконкому міської ради за участі багатьох партнерів, що ставить перед керівництвом громади питання раціонального управління цим процесом та моніторингу.

Під час розробки Стратегії робочою групою було прийнято рішення що розробляти План реалізації Стратегії на весь період недоцільно, оскільки ряд проектних завдань та заходів можуть виникнути та бути результатом вже реалізованих в рамках цієї Стратегії завдань та заходів. Враховуючи практику підготовки Планів реалізації Стратегій регіонального рівня прийнято рішення що реалізацію Стратегії буде поділено на два етапи: 2021-2023 роки та 2024-2027 роки.

Відповідно до цього План реалізації Стратегії готовувався на період 2021-2023 роки (додаток №1 до цієї Стратегії). Загальний фінансовий ресурс, який потрібен на три роки (за рахунок всіх не заборонених законодавством джерел) становить 335 409,40 тис. грн.

Фактично План реалізації Стратегії вже містить елементи системи моніторингу виконання Стратегії, проте він не дає змоги вимірювати конкретні зміни в процесі реалізації самої Стратегії, тому окремо розроблена таблиця моніторингу реалізації Стратегії (додаток №3 до Стратегії).

Моніторинг – невід'ємна складова стратегічного процесу. Це важливий інструмент для результативного управління впровадженням Стратегії і стратегічного позицювання в майбутньому. Його цінність полягає у використанні отриманих даних для прийняття відповідних управлінських рішень.

Основу системи моніторингу складають індикатори, які можна розподілити за рівнями стратегічного процесу на: індикатори продуктів, які дозволяють відстежувати прямі (так звані «матеріальні») результати; індикатори операційних цілей – наслідки реалізації стратегії для цільових груп; індикатори стратегічних пріоритетів – відповідно вплив стратегії на громаду, якість життя, сталій розвиток території.

Робочою групою з розробки стратегії розроблено таблицю моніторингу на 2 роки, з двох причин. По-перше є побоювання щодо браку ресурсів, які будуть потрібні для збору даних для певних індикаторів, по-друге є висока вірогідність того що після першого року функціонування об'єднаної територіальної громади з'являться додаткові можливості та бажання щодо розширення кількості заходів та завдань в окремих операційних цілях Стратегії. Саме тому є велика ймовірність заміни деяких індикаторів та розширення їх кількості.

Оприлюднення результатів моніторингу буде проводитись раз на півроку, що дасть можливість усім зацікавленим сторонам отримати інформацію про поточний стан реалізації стратегічних планів, оцінити роль влади та визначити власну участь у цьому процесі.